

31 stycznia 2018 r.

**Poprawki do projektu ustawy
o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę
o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (druk 1042)**

Prawa społeczne, bezpieczeństwo publiczne i bezpieczeństwo dzieci

1. Prawidłowe wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego w zakresie poszanowania prawa własności przez możliwość wyłączenia ziemi z reżimu obwodu łowieckiego;
2. Wprowadzenie i dookreślenie podstawowych zasad bezpieczeństwa związanych z wykonywaniem polowania;
3. Wprowadzenie obowiązku informowania o polowaniach zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych
4. Wykreślenie przepisu pozwalającego karać za utrudnianie lub uniemożliwianie polowania;
5. Dodanie w przepisach karnych sankcji zawieszenia bądź wykluczenia z PZŁ;
6. Wprowadzenie możliwości, po spełnieniu określonych warunków, uzyskania odszkodowania po wyłączeniu ziemi z obwodu łowieckiego;
7. Wprowadzenie zakazu udziału dzieci w polowaniach.

Prawa społeczne, ochrona przyrody i zwierząt

1. [Wprowadzenie obowiązku inwentaryzacji ptaków łownych w planach łowieckich;](#)
2. Przywrócenie obowiązywania Kodeksu postępowania administracyjnego w procedurze zatwierdzania planów łowieckich;
3. Wykreślenie „kultywowania tradycji łowieckiej” jako nowej przesłanki do określania listy zwierząt łownych;
4. Wprowadzenie obowiązku ocen oddziaływania na środowisko dla wieloletnich łowieckich planów hodowlanych;
5. [Wylimitowanie polowań z parków narodowych;](#)
6. Wprowadzenie obowiązku wykazywania wszystkich postrzelonych, a nie odnalezionych zwierząt;
7. Wprowadzenie zakazu dokarmiania zwierząt łownych;
8. Wprowadzenie zakazu stosowania amunicji z ołowiu;
9. Wprowadzenie zakazu wykorzystywania żywych zwierząt w tresurze psów myśliwskich i ptaków łowczych;
10. Wprowadzenie zakazu polowań zbiorowych.

**Poprawki naprawiające system szacowania szkód w uprawach rolnych
i wypłaty odszkodowań**

1. Wyznaczenie lidera procesu szacowania szkód;
2. Wprowadzenie obowiązku pełnej wypłaty odszkodowań;
3. Określenie odpowiedzialności za szkody w przypadku nie ustalenia rocznych planów łowieckich;
4. [Określenie odpowiedzialności za szkody w przypadku bankructwa lub rozwiązania koła łowieckiego;](#)
5. Korekta procedury szacowania: doprecyzowanie - nr działki i przeznaczenie uprawy; określenie

- „bezzwłoczności” przy sporządzaniu Protokołu;
6. Skrócenie do 3 dni terminu szacowania ostatecznego
 7. Wyznaczenie najpóźniejszego możliwego terminu szacowania ostatecznego;
 8. Skrócenie terminu na wydanie przez nadleśnictwo decyzji o wysokości odszkodowania;
 9. Wydłużenia czasu na wnoszenie do sądu roszczeń do 3 lat, zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego.

Prawa społeczne, bezpieczeństwo publiczne i bezpieczeństwo dzieci

1. Prawidłowe wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego w zakresie poszanowania prawa własności przez możliwość wyłączenia ziemi z reżimu obwodu łowieckiego;

Zmiana nr 11 proponowana w Art. 1 Druku 1042, Art. 26

Poprawka dotyczy wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r. sygn. akt P 19/13

Proponowane zmiany: Art. 26. otrzymuje brzmienie:

“Art. 26. W skład obwodów łowieckich nie wchodzi:

- 1) parki narodowe **oraz otuliny parków narodowych;**
- 2) **nieruchomości, których właściciel lub użytkownik wieczysty wyłączył ziemię z obwodu łowieckiego;**
- 3) pas techniczny wchodzący w skład pasa nadbrzeżnego;
- 4) rezerwy przyrody, z wyjątkiem rezerwatów lub ich części, w których na obszarach wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych nie zabroniono wykonywania polowania;
- 5) tereny w granicach administracyjnych miast; jeżeli jednak granice te obejmują większe obszary leśne lub rolne, z obszarów tych może być utworzony obwód łowiecki lub mogą być one włączone do innych obwodów łowieckich;
- 6) tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości;
- 7) budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, w granicach ich stałych ogrodzeń, przy czym za ogrodzenie stałe należy rozumieć ogrodzenie trwale związane z gruntem.”;

UZASADNIENIE

“oraz otuliny parków narodowych”;

Zakwalifikowanie otulin parków narodowych do kategorii obszarów wyłączonych z obwodów łowieckich oparte jest na przesłance celowościowej. Jeśli uznaje się, że nie ma uzasadnienia, by tworzyć obwody łowieckie na terenach parków narodowych (poddane są one reżimowi prawnemu innej ustawy i traktowane jako najwyższa forma ochrony przyrody w Polsce), to podobnie do tej samej kategorii należałoby

zakwalifikować otuliny parków narodowych, których celem jest utworzenie stref buforowych wokół parków. W przypadku niektórych parków narodowych, jak np. okrytego niesławą z tego powodu Parku Narodowego "Ujście Warty", nagminne są polowania zbiorowe, podczas których myśliwi ustawiają się na granicy parku i jego otuliny i strzelają do zwierząt, która wybiega lub wylatuje z granic parku. Taki stan rzeczy niszczy sens powoływania parków narodowych jako obszarów ochrony przyrody, w tym ostoi dzikich zwierząt. Sytuacja, kiedy obwody łowieckie pokrywają się z terenami otulin parków narodowych jest trudna do zaakceptowania, biorąc pod uwagę cel tworzenia parków narodowych, jakim jest ochrona przyrody. Otuliny będąc jednym z integralnych składników systemu ochrony przyrody każdego parków narodowych, nie powinny być objęte obwodami łowieckimi.

"nieruchomości, których właściciel lub użytkownik wieczysty nie wyraził zgody na włączenie ich w granice obwodów łowieckich"

Wymienienie tej kategorii obszarów jako osobnego punktu na liście obszarów wyłączonych z obwodów łowieckich jest konsekwencją wprowadzenia do projektu nowelizacji przepisów realizujących wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 10 lipca 2014r.

Zmiana proponowana w Art. 1 Druku 1042, Zmiana nr 13 w Art. 27

Poprawka dotycząca wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r. sygn. akt P 19/13

Proponowane zmiany: Art. 27 otrzymuje nowe brzmienie:

„Art. 27. 1. Podziału na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1, a także zmiany granic obwodu lub zmiany zaliczenia obwodu do kategorii dokonuje w obrębie województwa sejmik województwa, w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego.

2. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, przygotowuje marszałek województwa.

3. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) numer obwodu łowieckiego;
- 2) przebieg graficzny na mapie oraz słowny opis granic obwodu łowieckiego;
- 3) przebieg graficzny na mapie wyłączeń, o których mowa w art. 26;
- 4) powierzchnię całkowitą obwodu łowieckiego;
- 5) powierzchnię obwodu łowieckiego po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa w art. 26;
- 6) powierzchnię gruntów leśnych;
- 7) zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1.

4. Marszałek województwa powołuje zespół, który jest jego organem opiniodawczo-doradczym w zakresie przygotowania projektu uchwały, o której mowa w ust. 1.

5. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 4, wchodzi:

- 1) dwaj przedstawiciele zarządu województwa;
- 2) przedstawiciele właściwych dyrektorów regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe;

3) przedstawiciele właściwych zarządów okręgowych.

6. Marszałek województwa zaprasza do udziału w pracach zespołu, o którym mowa w ust. 4, z głosem doradczym, przedstawiciele dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich z terenu danego województwa.

7. Zmiana zaliczenia obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1, może nastąpić w szczególności w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) masowego upadku zwierząt łownych spowodowanego chorobą zakaźną zwierząt lub inną przyczyną;
- 3) zmiany granic obwodu łowieckiego.

8. Marszałek województwa po przygotowaniu projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, kolejno:

1) występuje o:

a) opinię do:

- właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- Polskiego Związku Łowieckiego,
- właściwej izby rolniczej,

b) uzgodnienie do:

- właściwego wojewody,
- organów wojskowych – w przypadku gdy podział na obwody łowieckie obejmuje grunty pozostające w zarządzie tych organów albo powierzone tym organom do wykorzystania;

2) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia opinii i dokonanych uzgodnień;

3) ogłasza przez umieszczenie na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych gminach objętych projektem uchwały, za pośrednictwem właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), o sporządzeniu projektu uchwały oraz wyłożeniu jej do publicznego wglądu i umieszczeniu na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, na co najmniej **14 dni** przed dniem wyłożenia i umieszczenia projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, wyznaczając w ogłoszeniu termin na składanie uwag do projektu uchwały, nie krótszy niż **30 dni** od dnia wyłożenia i umieszczenia projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, oraz informując o formie i miejscu składania uwag;

4) wyklada projekt uchwały do publicznego wglądu oraz umieszcza go na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego na okres co najmniej **30 dni**;

5) rozpatruje uwagi, o których mowa w pkt 3, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia upływu terminu ich składania;

6) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia uwag, o których mowa w pkt 3, w szczególności przez oznaczenie na mapie przebiegu graficznego wyłączeń wynikających z tych uwag oraz powierzchni obwodu łowieckiego po uwzględnieniu tych wyłączeń;

7) w niezbędnym zakresie ponownie zasięga opinii organów, o których mowa w pkt 1 lit. a, i ponawia uzgodnienia z organami, o których mowa w pkt 1 lit. b;

8) przedstawia projekt uchwały sejmikowi województwa wraz z zestawieniem nieuwzględnionych uwag lub opinii.

9. Uwagi do projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, może wnieść każdy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej projektem uchwały.

10. Uwagi wnosi się w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 8 pkt 3. Uwagi wniesione po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

11. Uwagi wnosi się na piśmie. Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570), opatrzone: 1) kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo 2) podpisem elektronicznym potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

12. Przy rozpatrywaniu uwag dotyczących wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego uwzględnia się oświadczenia woli o wyłączenie gruntu z obwodu łowieckiego, złożone przez właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości.

13. Niewydanie opinii, o których mowa w ust. 8 pkt 1 lit. a lub pkt 7, w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, oznacza akceptację projektu uchwały.

14. Jeżeli sejmik województwa stwierdzi konieczność dokonania zmian w przedstawionym projekcie uchwały, o której mowa w ust. 1, w tym także w wyniku uwzględnienia uwag lub opinii do projektu uchwały, czynności, o których mowa w ust. 8, ponawia się w zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian. Przedmiotem ponowionych czynności można uczynić część projektu uchwały objętą zmianą.

15. Sejmik województwa, przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, kieruje projekt

Skreśla się dotychczasowy ust. 16, a następnym nadaje się kolejną numerację:

16. Uchwała, o której mowa w ust. 1, obowiązuje od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

17. Uchwała, o której mowa w ust. 1, podlega również publikacji na stronie internetowej sejmiku województwa.”.

UZASADNIENIE

W postępowaniu w sprawie P 19/13 Trybunał Konstytucyjny zajął się pytaniem prawnym sądu, które – zgodnie z uzasadnieniem wyroku Trybunału – sprowadzało się do tego, czy na gruncie ustawy zasadniczej dopuszczalne jest tworzenie obwodów łowieckich i zmiana ich granic bez żadnych prawnych form udziału właścicieli nieruchomości w tym procesie, w sytuacji, w której objęcie danej nieruchomości granicami obwodu powoduje, że na jej właścicielu ciąży szereg obowiązków. TK podkreślił, że brak jakichkolwiek prawnych form udziału właścicieli nieruchomości w procesie tworzenia obwodów łowieckich obejmujących te nieruchomości oraz brak instrumentów prawnych umożliwiających właścicielom wyłączenie ich nieruchomości spod reżimu obwodu łowieckiego lub wyłączenie poszczególnych ograniczeń, jakie przewiduje prawo łowieckie, niezależnie od powodu, jakim uzasadniają to żądanie (ekonomiczny, światopoglądowy itd.), nie jest konieczne dla zapewnienia należytego poziomu ochrony środowiska, w szczególności zaś ochrony zwierzyny. Zdaniem Trybunału, wykonywanie przez uprawnione podmioty zadań publicznych, a takim jest także prowadzenie gospodarki łowieckiej, jest możliwe przy zapewnieniu właścicielom nieruchomości bardziej skutecznych środków ochrony. Trybunał Konstytucyjny odwołał się także do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach związanych z ograniczeniami prawa własności w związku z prowadzeniem gospodarki łowieckiej. I tak, w wyroku z 29 kwietnia 1999 r. w

sprawie Chassagnou i inni przeciwko Francji (nr skarg 25088/94, 28331/95 i 28443/95, Lex nr 76997) ETPC wskazał, że wprowadzenie obowiązku tolerowania polowań na terenie prywatnej nieruchomości stanowi ingerencję w prawo własności. Jednocześnie zmuszanie właścicieli do tolerowania na ich gruncie aktywności, która jest sprzeczna z ich przekonaniem, stanowi nieproporcjonalne ograniczenie prawa własności chronionego art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. W wyroku z 10 lipca 2007 r. w sprawie Schneider przeciwko Luksemburgowi (nr skargi 2113/04, Lex nr 292569) ETPC doszedł do wniosku, że dopuszczenie możliwości wykonywania polowań na prywatnym gruncie bez zgody jego właściciela przez włączenie tego gruntu do obwodu łowieckiego uniemożliwia wykonywanie praw wyłącznych przez właściciela zgodnie z jego wolą. W wyroku z 26 czerwca 2012 r. w sprawie Hermann przeciwko Niemcom ETPC orzekł, że obowiązek znoszenia polowań na własnym gruncie nakłada nieproporcjonalny obowiązek na tych właścicieli ziemskich, którzy sprzeciwiają się polowaniom ze względów etycznych. ETPC podkreślił, że okoliczność, iż niemieckie prawo federalne nie przewiduje możliwości uwzględnienia etycznych przekonań właścicieli ziemskich, uzasadnia wniosek o naruszeniu przez pozwane państwo art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji. Obszerne uzasadnienie wyroku TK wskazuje, że właściciel nieruchomości powinien mieć prawo do wyrażenia swojej woli w zakresie włączenia swoich gruntów – lub ich nie włączania – do obwodów łowieckich.

W kontekście wyroku TK z 10 lipca 2014r. projektowane zmiany muszą dawać właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości nieskrępowane prawo do zgłoszenia wyłączenia tych nieruchomości z obwodów łowieckich. Zgłoszenie to nie powinno podlegać swobodnej ocenie urzędniczej. Nowelizacja musi uwzględniać istnienie sytuacji, w której właściciel danej nieruchomości, już na etapie wyznaczania granic obwodu, nie chce objęcia tej nieruchomości obwodem łowieckim z przyczyn innych, niż prowadzona na tej nieruchomości działalność, np. z przyczyn światopoglądowych. Jednym z głównych uprawnień właścicieli, którego realizację powinna uwzględniać nowelizacja, jest – na gruncie wyroku TK – uprawnienie do wyłączenia z polowań danej nieruchomości jeszcze przed utworzeniem/zmianą granic obwodów łowieckich lub na etapie tworzenia tych obwodów. Z tego powodu wydaje się niezbędne wprowadzenie zmian w art. 26 i 27. Osobną kategorią obszarów nie wchodzących w skład obwodów łowieckich, powinny być te nieruchomości, których właściciele lub użytkownicy wieczysti nie wyrazili zgody na włączenie ich nieruchomości w granice obwodów łowieckich, a właściciele i użytkownicy wieczysti powinni mieć zagwarantowaną możliwość skutecznego i nie podlegającego uznaniu organów administracji publicznej wyłączenia swoich nieruchomości z obwodu łowieckiego na etapie tworzenia i procedowania projektu stosownej uchwały sejmiku wojewódzkiego.

Tymczasem projektowana nowelizacja zakłada, że właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej obwodem łowieckim może wystąpić do sądu powszechnego z wnioskiem o ustanowienie zakazu wykonywania polowania na tej nieruchomości, „uzasadniając to swoimi przekonaniem religijnymi lub wyznawanymi zasadami moralnymi”. Stosownie do projektowanego art. 27b ust. 2 właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości musi we wniosku o ustanowienie zakazu polowania na tej nieruchomości „wykazać rzeczywiste związki z wyznawaną doktryną religijną oraz wskazać w wyznawanej doktrynie religijnej zasady uznające za niedopuszczalne polowanie na zwierzęta łowne lub wskazać wyznawane zasady moralne, które pozostają w sprzeczności z polowaniem na zwierzęta łowne”. Takie uregulowanie stoi w sprzeczności z tezami i uzasadnieniem wyroku TK, Trybunał odnosił się bowiem wyraźnie do gwarancji udziału właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości w procesie tworzenia obwodów łowieckich oraz

umożliwienia tym podmiotom wyłączenia ich nieruchomości spod reżimu obwodu łowieckiego. Projektowane przepisy natomiast sytuację, w której właściciel lub użytkownik wieczysty nie ma żadnego wpływu na tworzenia obwodów łowieckich (poza zgłaszaniem niewiążących uwag), a jedynie może starać się o zakazanie na jego nieruchomości jednej z aktywności składających się na gospodarkę łowiecką. Projektowane przepisy budzą ponadto wątpliwości o charakterze konstytucyjnym nakładając na właściciela lub użytkownika obowiązek ujawnienia swoich przekonań, w tym przekonań religijnych, zaś zgodnie z art. 53 ust. 6 Konstytucji nikt nie może być zmuszany przez władze publiczne do ujawnienia światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania. Jedyną regulacją ustawową, w której nakłada się na obywatela tego rodzaju obowiązek jest ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej. Zgodnie z art. 11 ust. 2 tej ustawy wniosek osoby podlegającej kwalifikacji wojskowej o przeznaczenie jej do służby zastępczej powinien w szczególności zawierać oświadczenie o wyznawanych przekonaniach religijnych oraz wskazanie w wyznawanej doktrynie religijnej podstawy wyłączającej możliwość odbywania służby wojskowej oraz wykazać rzeczywiste związki z wyznawaną doktryną religijną lub wskazać wyznawane zasady moralne, które pozostają w sprzeczności z obowiązkami żołnierza odbywającego służbę wojskową. Jednak w tym przypadku Konstytucja zawiera delegację do uregulowania tej kwestii w ustawie. Zgodnie z art. 85 ust. 3 obywatel, któremu przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na odbywanie służby wojskowej, może być obowiązany do służby zastępczej na zasadach określonych w ustawie. W przypadku będącym przedmiotem nowelizacji brak jest w Konstytucji przepisu uprawniającego do nałożenia na obywateli obowiązku ujawniania swoich przekonań religijnych lub wyznawanych zasad moralnych. Co do zasady Konstytucja zakazuje nakładania na obywateli obowiązku ujawnienia swoich przekonań religijnych lub światopoglądowych i w tym przypadku nie wprowadza możliwości odstąpienia od tego zakazu. Warto także zwrócić uwagę na fakt, iż właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości może być osoba prawna, a nie tylko osoba fizyczna. W przypadku osoby prawnej powstaje wątpliwość, czy taki podmiot może charakteryzować się posiadaniem przekonań religijnych lub wyznawanych zasad moralnych.

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania do Druku 1042, Zmiana nr 6 w Art. 27a i 27b

Poprawka dotyczy wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r. sygn. akt P 19/13 – termin przedawnienia roszczeń

Proponowane zmiany: Po art. 27 dodaje się art. 27a i art. 27b w brzmieniu:

„Art. 27a. 1. Jeżeli w wyniku objęcia nieruchomości obwodem łowieckim korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od województwa odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę.

2. Z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1, można wystąpić w terminie 10 lat od dnia wejścia w życie uchwały, o której mowa w art. 27 ust. 1.

„Art. 27b. Nie wykonuje się polowań na nieruchomości, której właściciel lub użytkownik wieczysty złożył właściwemu terenowo marszałkowi województwa oświadczenie woli o wyłączenie nieruchomości

z obwodu łowieckiego.”

Uzasadnienie

Termin przedawnienia proponowany w ramach niniejszej poprawki w art. 27a ust. 2 jest zgodny z ogólnym terminem przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych z kodeksu cywilnego. Nie ma uzasadnienia, aby dla tego typu roszczeń, jakie przewiduje art. 27a stosować terminy przedawnienia znacząco odbiegające od przyjętego w prawie cywilnym generalnego terminu przedawnienia roszczeń.

3. Wprowadzenie obowiązku informowania o polowaniach zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 10 w Art. 42b.

Poprawka dotyczy wprowadzenia obowiązku publicznego udostępniania informacji o polowaniu indywidualnym w elektronicznej i papierowej wersji ewidencji pobytu

Proponowane zmiany:

Nadaje się nowe brzmienie Art. 42b:

10) w art. 42b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny oraz liczba wszystkich oddanych strzałów do zwierzyny grubej podlega wpisowi w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, w postaci **papierowej i elektronicznej, dla każdego obwodu.**”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:

„1a. Wpisów w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym mogą dokonywać wyłącznie myśliwi wykonujący polowanie lub myśliwi przez nich upoważnieni do dokonania wpisu lub osoby upoważnione przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego do dokonywania tych wpisów.

1b. Wpisu w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym dotyczącego terminu rozpoczęcia polowania indywidualnego dokonuje się przed jego rozpoczęciem, jednak nie wcześniej niż 24 godziny przed rozpoczęciem polowania.

1c. W miejscu wskazanym w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym jako miejsce wykonywania polowania indywidualnego nie może w tym samym czasie polować inny myśliwy, bez zgody myśliwego wykonującego polowanie w tym miejscu.

1d. Elektroniczna i papierowa wersja ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym podlega publicznemu udostępnieniu, w zakresie obejmującym następujące informacje: termin rozpoczęcia i zakończenia oraz jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania indywidualnego, a także numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego. Wersja elektroniczna ewidencji pobytu aktualizowana jest automatycznie i udostępniana publicznie na ogólnodostępnej witrynie internetowej, bezpośrednio po wprowadzeniu przez myśliwego wymaganych informacji do systemu. Wersja papierowa ewidencji pobytu udostępniana jest bezzwłocznie wszystkim zainteresowanym, w miejscu jej przechowywania.

1e. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany przekazać właściwemu nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) informację w postaci papierowej lub elektronicznej o miejscu opublikowania na ogólnodostępnej witrynie internetowej elektronicznej ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym oraz miejscu przechowywania jej wersji papierowej. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz przez obwieszczenie i na stronie internetowej urzędu gminy, informację o miejscu opublikowania elektronicznej ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, miejscu przechowywania jej wersji papierowej oraz o zakresie udostępnionych w nich informacji.

UZASADNIENIE

Ta zmiana ma bardzo istotne znaczenie dla zapewnienia właściwego bezpieczeństwa publicznego, szczególnie mając na uwadze ilość wypadków z użyciem broni myśliwskiej, na przestrzeni ostatnich miesięcy.

Ważnym postulatem Rzecznika Praw Obywatelskich [przedstawionym w stanowisku kierowanym do Przewodniczącej Podkomisji] jest rozszerzenie obowiązku informacyjnego wprowadzanego przez proponowany art. 42ab Prawa łowieckiego również na polowania indywidualne. Z punktu widzenia bezpieczeństwa i komfortu obywateli brak jest bowiem istotnych różnic pomiędzy wykonywaniem polowań zbiorowych i indywidualnych. Fakt, że informowanie o polowaniach indywidualnych jest pod względem organizacyjnym trudniejsze, nie powinien wpływać na brak takiego obowiązku.

Według Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka zasadne byłoby również informowanie właścicieli o planowanych na ich nieruchomościach polowaniach indywidualnych. Przypomnijmy, że w (...) wyroku TK z 10 lipca 2014 r., Trybunał wprost wskazał, że >>Prawo wykonywania polowania, zrówno indywidualnego, jak i zbiorowego, na cudzym gruncie wchodzącym w skład obwodu łowieckiego, niepowiązane z obowiązkami informowania właścicieli tych nieruchomości stanowią (...) istotne ograniczenie prawa do korzystania z przedmiotu własności z wyłączeniem innych osób.

3. Wprowadzenie i dookreślenie podstawowych zasad bezpieczeństwa związanych z wykonywaniem polowania

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 34 w Art. 42aa

Poprawka dotyczy polowań w pobliżu zabudowań mieszkalnych i miejsc zebrań publicznych

Proponowane zmiany:

W zmianie nr 34 projektu ustawy art. 42aa otrzymuje nowe brzmienie:

„14) strzelania do zwierzyny **będącej** w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania **lub pracujących maszyn rolniczych** oraz w odległości mniejszej niż **150 m** od zabudowań mieszkalnych;”

Dodaje się punkt kolejny w brzmieniu:

„16) celowania i strzelania do zwierzyny, jeżeli na linii strzału znajdują się myśliwi lub inne osoby albo zwierzęta gospodarskie, budynki, pojazdy lub drogi publiczne, a odległość od nich nie zapewnia bezpiecznego strzału;”

UZASADNIENIE

Ze względów bezpieczeństwa pilnej zmiany wymaga przepis normujący odległość strzałów od zabudowań mieszkalnych i miejsc zebrań publicznych. Dla właściwej ochrony życia i zdrowia osób postronnych niezbędne jest, aby strzały do zwierzyny dopuszczalne były jedynie w odległości większej niż 500 metrów (zamiast obecnych 100 m) od zabudowań mieszkalnych i 500 m od pracujących maszyn rolniczych. Współczesna broń łowiecka przy odpowiednich parametrach strzału może razić na wielkie odległości. Kula sztucerowa ma zasięg do 5 km, a breneka do 1500 m. Pocisk wystrzelony w poziomie, a więc w pozycji stojącego myśliwego, leci co najmniej 500 m. Potem często rykoszetuje o ziemię i leci dalej, nawet do 1000 m. Zasięg śrutu wynosi 200 – 400 m w zależności od jego wielkości. Odległości liczone w setkach metrów są zatem i tak absolutnym minimum zapewniającym podstawowe, choć często i tak iluzoryczne, bezpieczeństwo przygodnym osobom. Jeśli do tej pory ustawodawca uznawał dopuszczalność strzałów z odległości większej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych, to nielogiczne i niekonsekwentne wydaje się dopuszczenie strzałów w odległości zaledwie 100 m od zabudowań mieszkalnych. Odległość 100 metrów jest odległością skrajnie niewielką, nie zapewniającą żadnego bezpieczeństwa mieszkańcom budynków, przy których odbywa się polowanie. Należy przecież mieć na uwadze, że mieszkańcy przebywają często na zewnątrz zabudowań, np. pracując w ogrodzie, przebywając na balkonie, czy tarasie, wchodząc do i wychodząc z budynków, wsiadając do i z samochodów. Niespodziewany huk strzałów z odległości 100 m sprawia wrażenie strzału oddanego w bezpośredniej bliskości osoby i rodzi skrajnie nieprzyjemne poczucie zagrożenia. Przypadki postrzeleń z broni myśliwskiej są zjawiskiem stałym, – czego dowodem jest kilkanaście przypadkowych postrzeleń w ciągu roku, w tym średnio w ciągu roku – kilka postrzeleń śmiertelnych.

Powyższe zmiany dążą do zapewnienia elementarnego bezpieczeństwa osobom postronnym, niebiorącym udziału w polowaniach. Nie dokonując tych zmian – godzimy się na to, by ofiarami postrzeleń z broni myśliwskiej były przygodne osoby, niemające nic wspólnego z wykonywaniem polowań.

Punkt 16) zostaje dodany ponieważ jest to przepis, który istnieje w dotychczasowej treści ustawy Prawo łowieckie i brak jest uzasadnienia, aby przepis ten wykreślić. Wręcz przeciwnie: z roku na rok zwiększa się liczba ofiar przypadkowych postrzeleń z broni myśliwskiej, zarówno uczestników polowań, jak i osób postronnych.

4. Wykreślenie przepisu pozwalającego karać za utrudnianie lub uniemożliwianie polowania;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 34 w Art. 42aa

Poprawka dotyczy karalności za „utrudnianie lub uniemożliwianie polowania

Proponowane zmiany:

W zmianie nr 9 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do druku 1042 skreśla się art. 42aa pkt. 13.:

13) umyślnego utrudniania lub uniemożliwiania wykonywania polowania;

Dotychczasowy pkt. 14 otrzymuje numer 13, a punkt 15 numer 14.

UZASADNIENIE

Jest to zasada sprzeczna z obowiązującą Ustawą o lasach z dnia 28 września 1991 r. W Rozdziale 5. określa ona zasady udostępniania lasów. W art. 26 pkt. 1. stwierdza się, że „Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, są udostępniane dla ludności.” Konstytucja RP w Art. 52. mówi: „Każdemu zapewnia się wolność poruszania się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyboru miejsca zamieszkania i pobytu.

Zasada udostępnienia terenów lasów Skarbu Państwa jest niezwykle ważnym i cenionym dobrem społecznym. Propozycja wprowadzenia omawianego zakazu jest sprzeczna z ważnym prawem ustanowionym przez Ustawę o lasach. Skutkować będzie tym, że w stanie faktycznym prawo myśliwych do wykonywania polowania stanie się prawem nadrzędnym nad społecznym prawem do swobodnego korzystania z lasów. Myśliwi będą mieli w ten sposób uprzywilejowany w stosunku do reszty społeczeństwa dostęp do zarówno do lasów, jak i prywatnej ziemi. Zakaz taki i w konsekwencji groźba grzywny, dotyczyć będzie wszystkich bez wyjątku: turystów, spacerowiczów, zbieraczy runa leśnego, przyrodników, fotografów przyrody. Ktokolwiek wejdzie na teren, na którym odbywa się polowanie może je zakłócić lub uniemożliwić,

narażając się na grzywnę. Aby jej uniknąć użytkownicy lasów, pól i łąk stanowiących dobro wspólne, zostaną przymuszeni do ich opuszczenia na żądanie myśliwego. Społeczeństwo nie jest informowane o czasie i miejscu polowań indywidualnych. Przeciętny obywatel ma niezwykle ograniczone możliwości dowiedzenia się o polowaniu zbiorowym. Miejsca polowań nie są oznakowywane.

Istotne znaczenie dla tej sprawy ma również wyrok Sądu Rejonowego w Hajnówce ws. ornitologa, który w czasie obserwacji ptaków w Puszczy Białowieskiej znalazł się na terenie, na którym odbywało się polowanie, a miejscowe Nadleśnictwo skierowało przeciw niemu akt oskarżenia.

Istotą sprawy – jak wyjaśniał sędzia w uzasadnieniu – była konkurencja grup interesów. Z jednej strony swój interes reprezentuje nadleśnictwo w ramach swoich obowiązków - gospodarowanie zasobami leśnymi i zwierzyną, zatroskane zmniejszaniem się dochodów z polowań „dewizowych”. Z drugiej strony swoje racje wyrażają przyrodnicze organizacje ekologiczne, zmierzające do gospodarowania zasobami leśnymi i zwierzyną łowną w interesie ogólnym całej przyrody i jej powiązanych ekosystemów.

Sędzia wskazał na koniec, że zgodnie z Ustawą o lasach, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa znajdują się w zarządzie PGL LP, a nadleśnictwa wykonują ten zarząd./: Faktem jest, że gospodarują tymi lasami nadleśnictwa, niemniej jednak z zapisów art. 26 ustawy wynika, że lasy są udostępniane dla ludności. Nie jest dopuszczalne wymuszanie przez leśniczego na osobach, które w tych lasach się znajdują opuszczenia danego terenu – las stanowi dobro ogólne i dostępne dla ludności. Wyjątkiem są sytuacje, o których mówi ustawa i występuje tam zakaz wstępu. Poszerzenie takiego zakazu kosztem swobód obywatelskich jest w tym wypadku niedopuszczalnym nadużyciem wobec całego społeczeństwa. Niezależnie od tego, czy występuje konkurencja dóbr w postaci tych reprezentowanych przez myśliwych, czy też innych, niezależnie od tego, jakie łożą nakłady. W uzasadnieniu Sądu z Hajnówki, sędzia potwierdził, iż społeczeństwo ma pełne prawo do korzystania z lasów i nie może być ono ograniczane przez myśliwych.

Sąd zaznaczył też, że wszyscy obywatele korzystający z lasów Skarbu Państwa są równi i prawa polującego myśliwego nie są nadrzędne wobec praw innych użytkowników lasu.

5. Dodanie w przepisach karnych sankcji zawieszenia bądź wykluczenia z PZŁ;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 43 w Art. 42aa w związku z art. 51, 52 i 53 ustawy zmienianej

Poprawka dotyczy rekonstrukcji i uzupełnienia sankcji za złamanie zakazów zawartych w katalogu Art. 42aa (art. 51, 52 i 53 ustawy zmienianej) o zawieszenie lub wykluczenie z członkostwa w Polskim Związku Łowieckim

Proponowane zmiany:

Przepisy karne

Art. 51. 1. Kto:

(...)

„– podlega karze grzywny oraz zostaje zawieszony w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego na okres od 3 miesięcy do 1 roku.”

Art. 52. Kto:

(...)

„– podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku oraz zostaje zawieszony w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego na okres od 3 miesięcy do 1 roku.”

Art. 53. Kto:

(...)

„– podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 oraz zostaje zawieszony w prawach członka Polskiego Związku Łowieckiego na okres od 3 miesięcy do 1 roku.”

UZASADNIENIE

W przepisach karnych Ustawy prawo łowieckie brak jest możliwości zawieszenia w prawach członka bądź wyłączenia z Polskiego Związku Łowieckiego w przypadku popełnienia czynów zabronionych.

6. Wprowadzenie możliwości, po spełnieniu określonych warunków, uzyskania odszkodowania po wyłączeniu ziemi z obwodu łowieckiego;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 11 w Art. 46. ust. 7.

Poprawka (nowe brzmienie dodanego pkt 7 w Art. 48) dotyczy warunkowego pozostawienia prawa do odszkodowań dla właścicieli lub dzierżawców gruntów wyłączonych z obwodu łowieckiego, jeżeli podejmą środki zapobiegawcze określone w osobnym rozporządzeniu.

16) w art. 48 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, powstałe na nieruchomościach, na których ustanowiono zakaz wykonywania polowania, o którym mowa w art. 27b ust. 1, z wyjątkiem sytuacji gdy właściciel lub dzierżawca nieruchomości podejmie wystarczające środki zapobiegawcze chroniące przed szkodami ze strony zwierzyny łownej, określone w drodze

rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa.”;

UZASADNIENIE POPRAWKI

Proponowana dotychczas zmiana **odbiera bezwarunkowo** prawo do jakiegokolwiek, nawet częściowego odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną, wszystkim tym użytkownikom gruntów rolnych, którzy na własną prośbę uzyskają zgodę na wyłączenie ich gruntów z obwodu łowieckiego. Proponowano zapis bezwarunkowy i absolutny, który nie brał pod uwagę ani powodów, dla których właściciel lub dzierżawca gruntów wyłączył swoje ziemie z obwodu łowieckiego, ani jakie podjął środki (działania, decyzje, inwestycje) aby ochronić swoje pola i łąki przed szkodami ze strony zwierzyny dziko żyjącej.

Weźmy za przykład **właściciela certyfikowanych upraw ekologicznych**, który chce ochronić gleby na swoich gruntach przed **zanieczyszczeniem toksycznymi ołowiem i arsenikiem oraz rakotwórczym antymonem, obecnymi w śrucie i amunicji ołowiowej** i w związku z tym postanowi wykluczyć swoje ziemie rolne z obwodu łowieckiego. Jednocześnie podejmie środki, aby ochronić swoje uprawy przed zwierzyną łowną (poprzez dobór upraw, środki odstraszające, gradzenia itp.). Gdyby mimo jego wysiłków, zwierzyna dostała się na jego grunty i dokonała szkód, wedle proponowanych dotychczas zapisów ustawy, rolnik nie miał by prawa ubiegać się o żadne odszkodowanie, nawet częściowe, ani od koła łowieckiego ani z Funduszu Odszkodowawczego.

Proponujemy zmienić ten stan rzeczy, wprowadzając w takim wypadku dla właściciela lub dzierżawcy, który wyłączył użytkowane grunty z obwodu łowieckiego, warunkową możliwość uzyskania odszkodowania za szkody spowodowane przez zwierzynę łowną, na warunkach określonych w odrębnym rozporządzeniu przez ministra właściwego ds. środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym ds. rolnictwa.

7. Wprowadzenie zakazu udziału dzieci w polowaniach.

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 34 w Art. 42aa

Poprawka dotyczy zakazu polowania z udziałem lub w obecności dzieci do 16 roku życia

Proponowane zmiany:

W punkcie 34 projektu w art. 42aa otrzymuje nowe brzmienie:

- 1) W pkt 34 w art. 42aa zmienianej ustawy dodaje się pkt. 17, który otrzymuje brzmienie:
„17. wykonywania polowania w obecności lub przy udziale dzieci do 16 roku życia.”

Poprawka ta pociąga za sobą zmiany w zmianie nr 43 projektu ustawy, w art. 52. Skutkuje dodaniem

kolejnego punktu w art. 52 w brzmieniu: „Kto **wykonuje polowanie w obecności lub przy udziale dzieci do 16 roku życia.**”

UZASADNIENIE

Celem poprawki jest wprowadzenie do ustawy wyraźnego zakazu udziału dzieci do 16 roku życia we wszystkich czynnościach związanych z wykonywaniem polowań, w tym: bezpośredni udział w polowaniach indywidualnych oraz zbiorowych, udział i bycie świadkiem zabijania zwierząt, uczestnictwo w nagance, udział w tropieniu i dobijaniu zwierząt, udział i obecność przy patroszeniu zwłok, znakowaniu, tusz i ich transporcie, udział w pokocie i innych ceremoniach łowieckich zarówno przed, jak i po polowaniu.

Zakaz uboju i uśmiercania zwierząt kręgowych przy udziale dzieci lub w ich obecności istnieje już obecnie w ustawie o ochronie zwierząt (art. 34 ust 4 pkt 2 u.o.z.), jednakże wysuwane były w przeszłości wątpliwości interpretacyjne co do tego przepisu dotyczące niepewności czy i w jakim stopniu stosować go należy również do działalności łowieckiej.

Zgodnie z powszechnie przyjętymi normami i zasadami etycznymi polskiego społeczeństwa w procesie rozwoju i wychowania dzieci niedopuszczalne jest ich uczestniczenie w czynnościach związanych z zabijaniem zwierząt, a tym jest właśnie udział w polowaniach. Celem proponowanego zakazu jest ochrona dzieci przed uczestnictwem w czynnościach przygotowawczych do zabijania i w czynnościach następujących bezpośrednio po zabiciu zwierząt (np. w pokocie). Bycie świadkiem tych czynności bez wątpliwości ma negatywny wpływ na psychikę i emocje dzieci ze względu na ich niedojrzałość fizyczną oraz umysłową. Może także w znacznym stopniu powodować powstawanie negatywnych postaw wobec zwierząt u osób dorosłych, które doświadczyły przemocy będącej nieodłącznym elementem polowania.

Konieczność prawnej ochrony dzieci zawarta jest w ratyfikowanej przez Polskę Konwencji o Prawach Dziecka. Artykuł 19 Konwencji wymaga aby „Państwa-Strony podejmowały wszelkie właściwe kroki w dziedzinie ustawodawczej, administracyjnej, społecznej oraz wychowawczej dla ochrony dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania bądź złego traktowania lub wyzysku”.

W rozumieniu psychologicznym i prawnym przemoc psychiczna doznawana przez dzieci uczestniczące w polowaniu, którego celem jest zabijanie wolno żyjących zwierząt, jest krzywdą, której dopuszczenie i zadawanie narusza deklarację Polski zawartą w Preambule Konwencji Praw Dziecka i wyrażoną w zbiorze zasad Deklaracji Praw Dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1959 roku – zasadę 2. możliwość szczególnej ochrony prawnej, zasadę 6. miłość i zrozumienie jako podstawę rozwoju, zasadę 9. pełną ochronę przed zaniedbaniem, okrucieństwem i wyzyskiem, oraz zasadę 10. wychowywanie w duchu pokoju, zrozumienia, braterstwa, tolerancji. To naruszenie postanowień wymaga od Sygnatariusza „podjęcia wszelkich właściwych kroków”, aby uczestniczenie dzieci w zabijaniu dzikich zwierząt zostało zakazane przez wprowadzenie do systemu prawnego odpowiednich regulacji.

Zgodnie z opiniami Ministerstwa Edukacji oraz Rzecznika Praw Dziecka wskazane jest, aby wyraźny zakaz udziału dzieci w polowaniach znalazł się w Prawie łowieckim.

1. Wprowadzenie obowiązku inwentaryzacji ptaków łownych w planach łowieckich;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 2 w Art. 8a-8e

Poprawka dotyczy inwentaryzacji migrujących ptaków łownych w rocznych planach łowieckich oraz wieloletnich łowieckich planach hodowlanych

Proponowane zmiany:

Nadaje się nowe brzmienie Art. 8a-8e:

2) po art. 8 dodaje się art. 8a–8e w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Roczny plan łowiecki jest sporządzany na okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca roku następnego (łowiecki rok gospodarczy), w szczególności na podstawie inwentaryzacji zwierzyny.

2. Inwentaryzacja zwierzyny jest sporządzana przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich w terminie do dnia 10 marca każdego roku i zawiera szacowaną liczebność występujących zwierząt łownych, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, z podziałem na gatunki, zwierzynę grubą i drobną oraz w przypadku zwierzyny grubej, z wyłączeniem dzików, także z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć.

Inwentaryzacja w części dotyczącej populacji migrujących ptaków łownych odbywa się w oparciu o dane pochodzące z aktualnych indeksów liczebności tychże populacji. Dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich mają obowiązek oceny aktualnych wskaźników liczebności migrujących ptaków łownych w oparciu o współcześnie stosowane techniki pozyskiwania informacji o trendach populacyjnych i ewentualnych korekt rocznego planu łowieckiego w celu jego dostosowania do zmieniającego się statusu eksploatowanych populacji (np. pojawienie się trendu spadkowego).

3. Inwentaryzacja zwierzyny jest sporządzana na formularzu.

4. Roczny plan łowiecki jest sporządzany na formularzu.

5. W rocznym planie łowieckim zamieszcza się:

1) dane ogólne:

a) numer obwodu łowieckiego, jego powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych oraz powierzchnię po wyłączeniach, o których mowa w art. 26,

b) nazwę województwa i powiatu, nazwę i adres siedziby nadleśnictwa oraz regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w których jest położony obwód łowiecki, nazwę i adres zarządu okręgowego, na którego obszarze właściwości jest położony obwód łowiecki, oraz nazwę i adres dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego,

c) datę sporządzenia rocznego planu łowieckiego oraz wskazanie łowieckiego roku gospodarczego, na jaki został on sporządzony,

d) imię, nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do reprezentacji dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;

- 2) dane dotyczące zagospodarowania obwodu łowieckiego oraz szkód łowieckich:
 - a) liczbę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, z podaniem łącznej wielkości etatów, liczbę osób zatrudnionych na innej podstawie niż umowa o pracę lub wskazanych do wykonywania zadań z zakresu gospodarki łowieckiej,
 - b) liczbę urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, z podziałem na ich rodzaje (paśniki, lizawki, ambony, woliery, zagrody i inne),
 - c) liczbę i łączną długość pasów zaporowych wyrażoną w kilometrach,
 - d) powierzchnię obszarów obsianych lub obsadzonych roślinami stanowiącymi żer dla zwierzyny na pniu (poletek łowieckich) oraz powierzchnię zagospodarowanych przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego łąk śródleśnych i przyleśnych, wyrażone w hektarach,
 - e) masę i rodzaj karmy (objętościowa sucha, objętościowa soczysta, treściwa) oraz masę soli podawanej zwierzynie, wyrażone w tonach,
 - f) wielkość szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny,
 - g) koszty poniesione na prowadzenie gospodarki łowieckiej, wyrażone w tysiącach złotych;
- 3) informację o przychodach ze sprzedaży tusz zwierzyny płowej w obwodzie łowieckim;
- 4) dane dotyczące zwierząt łownych w obwodzie łowieckim, określone osobno dla każdego z gatunków tych zwierząt:

- a) szacowaną liczebność występujących zwierząt łownych, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, z podziałem na gatunki, zwierzynę grubą i drobną oraz w przypadku zwierzyny grubej, z wyłączeniem dzików, także z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć.

Szacowana liczebność występujących populacji łownych ptaków migrujących podawana jest w oparciu o dane pochodzące z aktualnych indeksów liczebności tychże populacji.

- b) planowaną liczebność zwierzyny grubej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia okresu polowań na tę zwierzynę,
- c) planowaną do zasiedlenia w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, liczbę zwierząt łownych,
- d) planowaną do pozyskania w drodze odstrzałów i odłowów liczbę zwierząt łownych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,
- e) liczbę zwierząt łownych pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,
- f) liczbę ubytków zwierzyny grubej powstałych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, z innych przyczyn niż wymienione w lit. e,
- g) liczbę zwierząt łownych zasiedlonych w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, według stanu na

- dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki,
- h) liczbę zwierząt łownych, których pozyskanie w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, uwzględnia optymalne gospodarowanie populacjami zwierząt łownych, przy czym w przypadku zwierzyny grubej, z wyłączeniem dzików, z podziałem na osobniki do pierwszego roku życia i płeć, a w przypadku samców zwierzyny płowej także z podziałem na osobniki selekcyjne i łowne,
 - i) minimalną i maksymalną liczbę zwierząt łownych zaplanowanych do pozyskania w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki, z uwzględnieniem, że pozyskanie następuje w przedziale:
 - od 90% do 110% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny grubej,
 - od 85% do 115% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny drobnej–z zaokrągleniem do pełnych liczb, przyjmując, że wartości po przecinku do 49 zaokrągla się w dół, a wartości po przecinku od 50 zaokrągla się w górę;
- 5) szacowaną liczebność zwierząt gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki, oraz liczbę tych zwierząt pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki.

6. Dane, o których mowa w ust. 5 pkt 2, i informację, o której mowa w ust. 5 pkt 3, podaje się odpowiednio w oddzielnych pozycjach, w których uwzględnia się stan:

- 1) planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 2) wynikający z realizacji rocznego planu łowieckiego obowiązującego w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 3) na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany roczny plan łowiecki;
- 4) planowany do realizacji w łowieckim roku gospodarczym, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki.

7. Liczbę ubytków, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. f, uwzględnia się w liczbie zwierząt łownych, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. e.

8. Roczny plan łowiecki jest sporządzany przez dzierżawcę obwodu łowieckiego, po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz właściwej izby rolniczej, i podlega zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. W przypadku gdy obwód łowiecki jest położony w granicach więcej niż jednego nadleśnictwa, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza nadleśniczy właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

9. Roczny plan łowiecki w obwodzie łowieckim wyłączonym z wydzierżawiania jest sporządzany przez jego zarządcę, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego oraz właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), i podlega zatwierdzeniu przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W przypadku gdy obwód łowiecki wyłączony

z wydzierżawiania jest położony w granicach więcej niż jednej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

10. Roczny plan łowiecki dla obwodu łowieckiego:

- 1) graniczącego z parkiem narodowym jest opiniowany dodatkowo przez dyrektora tego parku narodowego;
- 2) na terenie którego znajduje się obręb hodowlany, jest opiniowany dodatkowo, w zakresie pozyskania piżmaka i łyski, przez uprawnionych do rybactwa, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 652).

11. Roczny plan łowiecki jest przedkładany do zatwierdzenia nie później niż do dnia 21 marca danego roku wraz z opiniami, o których mowa w ust. 8–10.

12. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego następuje w terminie 7 dni od dnia przedłożenia go do zatwierdzenia.

13. Odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w całości albo części może nastąpić, jeżeli plan:

- 1) nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa;
- 2) zawiera dane, które nie gwarantują osiągnięcia celów określonych w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym.

14. W przypadku odmowy zatwierdzenia w całości albo w części rocznego planu łowieckiego przysługuje odwołanie do:

- 1) dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w przypadku, o którym mowa w ust. 8;
- 2) Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w przypadku, o którym mowa w ust. 9.

15. Odwołanie podlega rozpatrzeniu w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia.

16. W przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w części, plan ten podlega realizacji w zatwierdzonej części, a w części niezatwierdzonej podlega poprawieniu. Do zatwierdzania poprawionej części rocznego planu łowieckiego przepisy ust. 1 i 4–15 stosuje się odpowiednio.

17. Roczny plan łowiecki może być zmieniony oraz może być poddany korekcie.

18. Zmianę rocznego planu łowieckiego dopuszcza się w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) istotnej zmiany liczebności zwierzyny w obwodzie łowieckim;
- 3) zmiany granic obwodu łowieckiego;
- 4) zmiany dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 5) większej niż przewidywana w tym planie wielkości szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny;
- 6) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierzyny lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzyny objęty dotychczas całoroczną ochroną;
- 7) podejrzenia wystąpienia albo wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi

zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z 2015 r. poz. 266 i 470 oraz z 2016 r. poz. 1605).

19. Do zmiany rocznego planu łowieckiego stosuje się przepisy ust. 4–16, przy czym zmiana rocznego planu łowieckiego w przypadku, o którym mowa w ust. 18 pkt 7, wymaga dodatkowo zasięgnięcia opinii właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

20. Korektę rocznego planu łowieckiego dopuszcza się w zakresie danych, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. e i f, które uległy zmianie w okresie od dnia sporządzenia rocznego planu łowieckiego do dnia 31 marca.

21. Korekta rocznego planu łowieckiego jest składana organom, o których mowa w ust. 8 i 9, w formie pisemnej, nie później niż do dnia 30 kwietnia roku, w którym sporządzono ten plan. Do korekty nie stosuje się przepisów ust. 2–16.

Art. 8c. 1. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany dla sąsiadujących ze sobą obwodów łowieckich o zbliżonych warunkach przyrodniczych (rejon hodowlany), na okres 10 kolejnych łowieckich lat gospodarczych.

2. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany na formularzu.

3. Wieloletni łowiecki plan hodowlany składa się z części:

1) ogólnej, obejmującej:

a) dane ogólne:

- datę sporządzenia planu wieloletniego,
- imię, nazwisko i podpis dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,

b) dane dotyczące rejonu hodowlanego:

- nazwę województwa, nazwy nadleśnictw oraz numery obwodów łowieckich,
- powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych,
- nazwy występujących gatunków zwierząt łownych,
- opis struktury płciowej występującej zwierzyny grubej,
- opis struktury wiekowej samców występującej zwierzyny płowej,
- nazwy gatunków i szacunkową liczebność występujących drapieżników;

2) szczegółowej, obejmującej:

a) kategorie obwodów łowieckich,

b) liczbę łośi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików na 1000 ha oraz liczbę saren, zajęcy i kuropatw na 100 ha, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego, w tym łośi i jeleni szlachetnych również w odniesieniu do powierzchni gruntów leśnych, a zajęcy i kuropatw również w odniesieniu do powierzchni polnej,

W części dotyczącej populacji migrujących ptaków łownych zamieszcza się dane pochodzące z aktualnych indeksów liczebności tychże populacji. Sporządzający plan wieloletni ma obowiązek oceny aktualnych wskaźników liczebności migrujących ptaków łownych w oparciu o współcześnie stosowane techniki pozyskiwania informacji o trendach

populacyjnych i ewentualnych korekt planu w celu jego dostosowania do zmieniającego się statusu eksploatowanych populacji (np. pojawienie się trendu spadkowego).

- c) stan zagospodarowania rejonu hodowlanego:
- liczbę i rodzaj urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, o których mowa w art. 8a ust. 5 pkt 2 lit. b,
 - powierzchnię poletek łowieckich, wyrażoną w hektarach,
 - powierzchnię zagospodarowanych przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich łąk śródleśnych i przyleśnych, wyrażoną w hektarach,
 - liczbę pasów zaporowych oraz ich łączną długość wyrażoną w kilometrach,
- d) zadania w zakresie zagospodarowania obwodów łowieckich na okres obowiązywania planu wieloletniego,
- e) docelową liczbę łosi, jeleni szlachetnych, danieli, muflonów i dzików na 1000 ha oraz docelową liczbę saren na 100 ha, w tym łosi i jeleni szlachetnych również na 1000 ha powierzchni gruntów leśnych.

4. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b tiret drugie, trzecie, piąte i szóste oraz pkt 2, podaje się oddzielnie dla każdego z obwodów łowieckich tworzących rejon hodowlany.

5. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w uzgodnieniu z właściwymi marszałkami województw i Polskim Związkiem Łowieckim, po zasięgnięciu opinii właściwych izb rolniczych.

6. Wieloletni łowiecki plan hodowlany zatwierdza Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

7. Odmowa zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego może nastąpić, jeżeli plan nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa lub zawiera dane, które nie gwarantują osiągnięcia celów łowiectwa wskazanych w art. 3.

8. W przypadku odmowy zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw środowiska.

9. Wieloletni łowiecki plan hodowlany może być zmieniony.

10. Zmianę wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego dopuszcza się w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) zmiany granic rejonu hodowlanego lub obwodu łowieckiego wchodzącego w skład tego rejonu;
- 3) istotnej zmiany liczebności zwierząt łownych w rejonie hodowlanym;
- 4) istotnej zmiany charakteru użytkowania gruntów;
- 5) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierząt łownych lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzęcia łownego objęty dotychczas całoroczną ochroną;
- 6) podejrzenia wystąpienia albo wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

11. Do zmiany wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2–8, przy czym zmiana wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego w przypadku, o którym

mowa w ust. 10 pkt 6, wymaga dodatkowo zasięgnięcia opinii właściwego powiatowego lekarza weterynarii.”.

UZASADNIENIE

Zwracamy uwagę, że w odniesieniu do gatunków ptaków, wskazanych w art. 8a pkt 2 ("migrujące ptaki łowne"), których populacje przelatujące przez Polskę są poddane eksploatacji łowieckiej na terenie kraju, proponowane zapisy zwalniają podmioty odpowiedzialne za planowanie gospodarki łowieckiej w obwodach łowieckich z obowiązku corocznych inwentaryzacji (oceny całkowitej liczby osobników). Jednocześnie nie nałożono obowiązku pozyskiwania informacji o jakichkolwiek indeksach liczebności tychże populacji.

W rezultacie nie wiadomo, na jakiej racjonalnej podstawie mają opierać się plany pozyskania (roczne plany łowieckie, wieloletnie plany hodowlane) oraz - co równie ważne - w oparciu o jaką informację plany te mają być dostosowane do zmieniającego się statusu eksploatowanych populacji (np. pojawienie się trendu spadkowego). Taka sytuacja grozi nadmierną eksploatacją populacji nie poddanych żadnej formie monitoringu lokalnych liczebności. Na dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich powinien być nałożony obowiązek oceny wskaźników liczebności przelotnych ptaków łownych opartych o współcześnie stosowane techniki pozyskiwania informacji o trendach populacyjnych (Sikora et al. 2011).

2. Przywrócenie obowiązywania Kodeksu postępowania administracyjnego w procedurze zatwierdzania planów łowieckich;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 2 w Art. 8d.

Poprawka dotyczy procedury zatwierdzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych – wyłączenia przepisów Kodeksu Postępowania Administracyjnego

Proponowana zmiana: usunąć w całości Art. 8d.: „W sprawach zatwierdzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579) nie stosuje się.”

UZASADNIENIE

Proponowany zapis art. 8d jest niezgodny z Konstytucją i zasadą poprawnej legislacji w zakresie wyłączenia Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23) w sprawach zatwierdzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych.

1. Obecnie zatwierdzenie rocznego łowieckiego planu hodowlanego oraz odmowa jego zatwierdzenia mają moc aktu administracyjnego indywidualnego (decyzji administracyjnej), przy czym uznaje się, że jedynie od decyzji o odmowie zatwierdzenia planu przysługuje odwołanie, a następnie skarga do sądu administracyjnego. Brak możliwości wniesienia odwołania od decyzji zatwierdzającej plan łowiecki (roczny

lub wieloletni) pozostaje w sprzeczności z konstytucyjną zasadą dwuinstancyjności postępowania administracyjnego (art. 78 Konstytucji RP, art. 15 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego). Natomiast brak możliwości złożenia odwołania pociąga za sobą brak możliwości złożenia skargi do sądu administracyjnego, a tym samym pozbawienie prawa do rozpoznania sprawy i kontroli decyzji przez niezawisły sąd, co z kolei narusza konstytucyjnie chronione prawo do sądu (art. 45 Konstytucji RP),

2. Wyłączenie z zatwierdzania planów łowieckich stosowania analizowanej ustawy i procedowanie jedynie na podstawie szcątkowych regulacji narusza zasadę poprawnej legislacji, która jest jedną ze składowych zasady demokratycznego państwa prawnego - art. 2 Konstytucji RP. Dodatkowym problemem jest brak jakiegokolwiek uzasadnienia takiej decyzji ustawodawcy w projekcie.

3. "Wyłączenie stosowania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego oznacza niedopuszczalność drogi postępowania administracyjnego w tych sprawach. Wzgląd zatem na rzeczywiste zagwarantowanie obywatelom prawa do rozpatrzenia i rozstrzygnięcia spraw indywidualnych w drodze decyzji oraz prawa do rozpoznania skargi na decyzje przez niezawisły sąd wymaga ścieśniającej wykładni przepisów ograniczających te prawa". (Komentarz do art. 3 k.p.a., teza 2 w: A. Wróbel, M. Jaśkowska, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz LEX, Warszawa 2013, s. 95).

4. Projektowana zmiana jest niezgodna z Konwencją z Aarhus (art. 7 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących Środowiska, sporządzonej w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz.U. 2003 Nr 78, poz. 706). Wg Konwencji, każda ze Stron podejmuje odpowiednie praktyczne lub inne postanowienia, aby społeczeństwo uczestniczyło w przygotowywaniu planów i programów mających znaczenie dla środowiska, w ramach przejrzystych i bezstronnych mechanizmów, otrzymując uprzednio niezbędne informacje.

3. Wykreślenie „kultywowania tradycji łowieckiej” jako nowej przesłanki do określania listy zwierząt łownych;

Zmiana proponowana w Art. 1 Druku 1042, Zmiana nr 4 w Art. 5. 2.

Poprawka dotyczy ustalania listy gatunków łownych z wyłączeniem uwzględnienia zakresu tej listy w oparciu o zapis dotyczący „kultywowania tradycji łowieckiej”

Proponowana zmiana: Art. 5 ustęp 2. otrzymuje brzmienie: „2. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody i Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt łownych z rozróżnieniem na zwierzynę grubą, w tym pławą, oraz zwierzynę drobną, w tym drapieżniki, uwzględniając wpływ poszczególnych gatunków na prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, **a także ochronę różnorodności biologicznej i środowiska przyrodniczego.**”

Uzasadnienie

Z punktu widzenia potrzeb społecznych oraz konieczności ochrony i zachowania narodowych zasobów przyrodniczych, niedopuszczalne jest tworzenie listy gatunków łownych przy zastosowaniu tylko jednego kryterium: “tradycji łowieckich”. W ten sposób bowiem całkowicie ignoruje się nie tylko oczekiwania społeczne w zakresie ochrony przyrody, ale też konieczność zachowania ginących gatunków. Zgodnie z tradycjami łowieckimi polowano kiedyś w Polsce na żubry, niedźwiedzie, rysie, wilki i wiele gatunków dzikich ptaków, które właśnie wskutek polowania “dla podtrzymania tradycji łowieckich”, albo całkowicie wyginęły na terenie Polski (np. drop), albo populacje ich znajdują się w stanie zaniku, pomimo wielu wysiłków, aby je odbudować (głuszce, cietrzewie).

Jedyną przesłanką gospodarowania populacjami dziko żyjących zwierząt powinna stanowić troska o zachowanie zasobów przyrodniczych. Ustalanie listy gatunków zwierząt łownych pod kątem “kultywowania tradycji łowieckiej” nie mieści się w kategorii merytorycznych przesłanek stojących u podstaw współczesnego łowiectwa.

4. Wprowadzenie obowiązku ocen oddziaływania na środowisko dla wieloletnich łowieckich planów hodowlanych;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 2 w Art. 8c.

Poprawka dotyczy wprowadzenia obowiązkowych Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko (SOOS) dla wieloletnich łowieckich planów hodowlanych

Proponowana zmiana: W projektowanym art. 8c dodaje się ust. 12., który otrzymuje brzmienie: **“4. Wieloletni łowiecki plan hodowlany wymaga uprzedniego przeprowadzenia Strategicznej Oceny na Środowisko.”**

Uzasadnienie

Wieloletnie łowieckie plany hodowlane sporządzane są raz na 10 lat i decydują o tym jak wiele dzikich zwierząt myśliwi zabiją każdego roku w całym kraju. Są to strategiczne dokumenty ważące na dobrostanie całych populacji dzikich zwierząt i całej przyrody. Tak istotne plany powinny być

obowiązkowo poddawane pełnej i rzetelnej ocenie ekspertów i naukowców, w oparciu o najlepszą możliwą wiedzę i praktyki. Strategiczne Oceny Oddziaływania na Środowisko dla wieloletnich planów łowieckich wykonywane byłyby raz na 10 lat i zweryfikowały wiele podstawowych założeń, takich jak: rzetelne inwentaryzacje populacji dzikich zwierząt i trendów populacyjnych (np. spadkowych), limity odstrzałów, aktualny skład listy gatunków łownych i chronionych, okresy polowań. Sporządzania ocen dla takich planów wymaga wspólne prawo ochrony środowiska dla całej Unii Europejskiej - Dyrektywa Siedliskowa i Ptasia oraz implementowane prawo krajowe.

Opinia Państwowej Rady Ochrony Przyrody w tej kwestii jest jednoznaczna - w styczniu 2015 r. Rada stwierdziła: „Należy jednoznacznie wprowadzić obowiązek przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wieloletnich łowieckich planów hodowlanych.”

Brak zapisów obligujących poddanie wieloletnich planów łowieckich procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko czyni projektowaną ustawę niezgodną z prawem krajowym i prawem Unii Europejskiej.

Plany łowieckie są dokumentami, które w przypadku potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 winny być poddane ocenie oddziaływania na środowisko. Jest to wymóg wynikający ze wspólnotowych przepisów o ochronie przyrody:

- art. 6(3) dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Obowiązek wprowadzenia SOOŚ potwierdzają wyroki Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (C - 397/01 Pfeiffer and others, C-106/77 Simmenthal, C-103/88, C-224/97) oraz polskie orzecznictwo Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie IV SA/Wa1447/06, IV SA/Wa 2319/06) oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego z 12.02.2001 (V SA 305/00).

Dodatkowo obowiązek poddawania planów łowieckich obowiązkowym ocenom oddziaływania na środowisko potwierdzają:

1. Dokument Komisji Europejskiej pn. „Zarządzanie obszarami Natura 2000. Postanowienia Artykułu 6 Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EEC”,
2. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 4 marca 2010 r. - Komisja Europejska przeciwko Republice Francuskiej (sprawa C-241/08),
3. Wyrok Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w sprawie C-127/02,
4. Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w sprawie C-98/03 uznał, że niedopuszczalne jest wyłączenie z obowiązku oceny z art. 6(3) konkretnych rodzajów działań.

Prowadzenie gospodarki łowieckiej na podstawie planów, które nie zostały poddane ocenie oddziaływania na środowisko, stanowi naruszenie środowiskowego prawa europejskiego i zagraża interwencją Komisji Europejskiej.

Brak zapisów obligujących poddanie wieloletnich planów łowieckich procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi także naruszenie prawa krajowego:

- art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obecnie nie ma wątpliwości, że wieloletnie plany łowiecko-hodowlane muszą podlegać ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000, przeprowadzanej jako ocena oddziaływania na środowisko. Potwierdza to w szczególności stanowisko Komisji Europejskiej wyrażone w piśmie z dnia 22.07.2011znak 1996/11/ENVI.

5. Wylimitowanie polowań z parków narodowych;

Zmiana proponowana w Art. 1, Pkt. 1 w Art. 8.3.

Poprawka dotyczy wylimitowania polowań w parkach narodowych i rezerwach przyrody

1.1) Wykreśla się Art. 8.3. w brzmieniu:

3. "Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwach przyrody, o których mowa w przepisach o ochronie przyrody, odbywają się na zasadach określonych w ustawie oraz zgodnie z obowiązującymi okresami polowań, warunkami wykonywania polowań i zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych, o których mowa w art. 34 pkt 4."

1.2) Dodaje się Art. 8.3. w nowym brzmieniu:

3. "Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w rezerwach, prowadzone w oparciu o przepisy o ochronie przyrody, odbywają się na zasadach określonych w ustawie i zgodnie z obowiązującymi okresami ochronnymi i kryteriami selekcji."

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt wprowadziła do Ustawy Prawo łowieckie nowe brzmienie art. 8 ust. 2 poprzez dodanie, że odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwach przyrody odbywają się zgodnie z warunkami wykonywania polowań i zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych. Kwestię tę normuje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz. Rozporządzenie dotyczy takich elementów jak polowania zbiorowe, użycie naganki i psów, nęcenia i dokarmiania zwierzyny. Znowelizowany przepis umożliwia więc prowadzenie odstrzałów redukcyjnych zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwach przyrody w sposób typowy dla polowań na terenach niechronionych, co będzie powodować znaczące negatywne oddziaływania na cele ochrony ww. form ochrony przyrody. W praktyce nowelizacja oznacza otwarcie dla myśliwych najlepszych łowisk w Polsce.

Tymczasem Zgodnie z art. 15. 1. ustawy o ochronie przyrody w parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody; Proponowana zmiana ma zagwarantować, że odstrzały redukcyjne wyznaczone w planach ochrony i zadaniach ochronnych realizowane będą pod kontrolą służb i administracji ochrony przyrody oraz podporządkowane będą celom ochrony parku lub rezerwatu przyrody. Zgodnie z deklaracją rzecznik Polskiego Związku Łowieckiego z dnia 10.01.2018, "myśliwym nie zależy na

polowaniach w parkach narodowych i rezerwachach"¹, nie należy więc spodziewać się protestów ze strony tego środowiska. Jednocześnie społeczeństwo oczekuje należytej ochrony najcenniejszych terenów przyrodniczych w Polsce. Nowelizacja ww. przepisów umożliwi odsunięcie presji łowieckiej od parków narodowych i rezerwatów przyrody.

Parki narodowe i rezerваты przyrody to najwyższe w polskim systemie formy ochrony przyrody. O ich randze świadczy fakt, że utworzenie lub powiększenie obszaru ww. form ochrony przyrody jest celem publicznym w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Celem funkcjonowania parku narodowego jest zachowanie różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów. Katalog zadań prowadzonych przez ww. formę ochrony jest zamknięty i podporządkowany jest ochronie przyrody oraz edukacji ekologicznej. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Udostępnienie parku i rezerwatu przyrody odbywa się wyłącznie w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, filmowania, fotografowania, a także w celach zarobkowych. W celu wyeliminowania negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku narodowego ustawodawca nałożył m.in. obowiązek uzgodnienia z dyrektorem parku ustaleń projektów planów tj. urzędzenia lasu czy dokumenty planistyczne gmin oraz wprowadził możliwość ustanowienia otuliny, która dodatkowo ekranuje przyrodę parku przed negatywną działalnością człowieka.

PROPONOWANA POPRAWKA WYMAGA ZMIAN W INNYCH USTAWACH

Rekomendujemy nowelizację Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zmienioną Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz Ustawą z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, poprzez:

1.2.1 Dodanie Art. 45 ust. 5:

5. "Wydanie rozporządzenia w sytuacji o której mowa w ust. 1 pkt. 8, następuje po zasięgnięciu opinii następujących podmiotów:

- dyrektora parku narodowego i rady naukowej parku - w przypadku odstrzału na terenie parku narodowego,
- Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnej rady ochrony przyrody - w przypadku odstrzału na terenie rezerwatu przyrody,
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnej rady ochrony przyrody - w przypadku odstrzału na terenie innych form ochrony przyrody."

1.2.2 Dodanie Art. 46 ust. 3b:

3b. "Wydanie rozporządzenia w sytuacji o której mowa w ust. 3 pkt. 8, następuje po zasięgnięciu opinii następujących podmiotów:

- dyrektora parku narodowego i rady naukowej parku - w przypadku odstrzału na terenie parku narodowego,

¹<https://www.polskieradio.pl/9/302/Artykul/1986472,Czy-mysliwi-maja-zbyt-duzo-praw>

- Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnej rady ochrony przyrody - w przypadku odstrzału na terenie rezerwatu przyrody,
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnej rady ochrony przyrody - w przypadku odstrzału na terenie innych form ochrony przyrody.”

1.2.3 Nadanie nowego brzmienia Art. 47 ust. 1:

1. “Minister właściwy do spraw rolnictwa, w przypadku wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt lub bezpośredniego zagrożenia jej wystąpienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, może, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii podmiotów wskazanych w ust. 3, zarządzić środki określone w art. 46 ust. 3, wprowadzić podział kraju na strefy objęte ograniczeniami i wolne od choroby, a ponadto może nakazać przeprowadzenie powszechnych badań, leczenia i innych zabiegów na zwierzętach z gatunków wrażliwych, mając na względzie zapobieżenie niekontrolowanemu szerzeniu się choroby zakaźnej zwierząt.”

1.2.4 Dodanie art. 47 ust. 3:

3. “Wydanie przez Ministra rozporządzenia o, którym mowa w art. 47 ust. 1, w sytuacji o której mowa w art. 46 ust. 3 pkt. 8, następuje po zasięgnięciu opinii następujących podmiotów:

- dyrektora parku narodowego i rady naukowej parku - w przypadku odstrzału na terenie parku narodowego,
- Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnej rady ochrony przyrody - w przypadku odstrzału na terenie rezerwatu przyrody,
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnej rady ochrony przyrody - w przypadku odstrzału na terenie innych form ochrony przyrody.

1.2.5 Wykreślenie Art. 47a. 1. w brzmieniu:

Art. 47a. 1. “W przypadku gdy odstrzał sanitarny zwierząt został nakazany w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 8, art. 46 ust. 3 pkt 8 albo art. 47 ust. 1, na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.3), lub otulinach w rozumieniu tej ustawy, odstrzał ten przeprowadza **Polski Związek Łowiecki.**”

1.2.6 Dodanie Art. 47a. 1. w nowym brzmieniu:

Art. 47a. 1. “W przypadku gdy odstrzał sanitarny zwierząt został nakazany w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 8, art. 46 ust. 3 pkt 8 albo art. 47 ust. 1, na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.3), lub otulinach w rozumieniu tej ustawy, odstrzał ten przeprowadzany jest:

- a) w parkach narodowych i ich otulinach - na podstawie przepisów Ustawy o ochronie przyrody, w uzgodnieniu z dyrektorem parku narodowego, głównym i powiatowym inspektorem weterynarii, po zaopiniowaniu przez radę naukową parku;
- b) w rezerwach przyrody - na podstawie przepisów Ustawy o ochronie przyrody, w uzgodnieniu z głównym i powiatowym inspektorem weterynarii, oraz po zaopiniowaniu przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Przyrody.
- c) na obszarze pozostałych form ochrony przyrody - na podstawie przepisów Ustawy o ochronie przyrody, w uzgodnieniu z głównym i powiatowym inspektorem weterynarii, oraz po zaopiniowaniu przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.”

1.3.1) Wykreślenie Art. 47a ust. 1a:

6) w art. 47a po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zakazów, nakazów i ograniczeń wynikających z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz wprowadzonych na jej podstawie nie stosuje się w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia odstrzału sanitarnego zwierząt, z tym że przeprowadzenie tego odstrzału odbywa się po ustaleniu jego warunków z dyrektorem parku narodowego – w odniesieniu do obszaru parku narodowego lub regionalnym dyrektorem ochrony środowiska – w odniesieniu do obszaru rezerwatu przyrody.”

Jednocześnie należy uszczelnić przepisy Ustawy o ochronie przyrody, w celu wyeliminowania możliwości prowadzenia odstrzałów redukcyjnych w formie typowych polowań, ze względu na ich negatywny wpływ na cele ochrony parków narodowych i rezerwatów przyrody. Rekomendujemy zmianę brzmienia Art. 15. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880) na:

Art. 15. 1. "W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się:

4) polowania, z wyjątkiem:

- obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych, dokonywanych przez pracowników parku narodowego lub uprawnioną służbę weterynaryjną;

- obszarów wyznaczonych w zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody, prowadzonych pod nadzorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;

Wyklucza się polowania zbiorowe, polowania z naganką, polowania z użyciem psów oraz nęcenia zwierząt na terenie parków narodowych i rezerwatów przyrody.”

6. Wprowadzenie obowiązku wykazywania wszystkich postrzelonych, a nie odnalezionych zwierząt;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 2 w Art. 8a. 6. 4) e)

Poprawka dotyczy uwzględnienia liczby zranionych a nieodnalezionych zwierząt w procedurze zatwierdzania rocznych planów łowieckich

Proponowana zmiana: po art. 8 dodaje się art. 8a. pkt. 5. w brzmieniu:

6. W rocznym planie łowieckim zamieszcza się:

4) dane dotyczące zwierząt łownych w obwodzie łowieckim, określone osobno dla każdego z gatunków tych zwierząt:

e) liczbę zwierząt łownych pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów, **oraz zranioną a nieodnalezioną zwierzynę, wykazaną w książkach ewidencji polowań,** w łowieckim roku gospodarczym poprzedzającym łowiecki rok gospodarczy, na który jest sporządzany roczny plan łowiecki,

UZASADNIENIE

Zwierzęta zranione a nieodnalezione stanowią rzeczywisty, wyliczalny ubytek w stosunku do stanu zwierzyny wykazanej w inwentaryzacji na dany rok.

Takie zwierzęta stanowią rzeczywisty ubytek z żywego stada. Prawo łowieckie nakazuje wliczanie do wykonanego planu odstrzałów ubytków zwierzyny, które powstają z innych przyczyn niż polowanie.

Jest to ubytek bezdyskusyjnie spowodowany wykonywaniem polowania. Niewykazywanie zranionej a nieodnalezionej zwierzyny w wykonanym planie odstrzałów jest przekroczeniem art. 52 pkt. 5 (projektowanego art. 42aa pkt. 7), który wyraźnie tego zakazuje i poddaje karze sprawcę takiego przekroczenia.

Poprawka ta pociąga za sobą zmiany w punktach 34 i 43 projektu, w art. 42aa i art. 52. Skutkuje rozszerzeniem katalogu czynów zabronionych zawartym w art. 42aa poprzez dodanie pkt. 16 w brzmieniu: „16) Zatajania informacji o zranieniu i nieodnalezieniu zwierzyny poprzez brak odpowiedniego wpisu w książce ewidencji polowań” (**punkt nr 34 Projektu**) oraz dodaniem pkt. 7 w art. 52 w brzmieniu: „7. Kto zataja informacje o zranieniu i nieodnalezieniu zwierzyny poprzez brak odpowiedniego wpisu w książce ewidencji polowań” (**punkt nr 43 Projektu**).

Adekwatnej zmiany wymaga także “Wzór ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym” (Rozdział VII projektowanego Rozporządzenia ws. wykonywania polowania, Art. 47. Pkt. 4, załącznik nr 2) poprzez dodanie rubryki zatytułowanej “Gatunek i płeć ranionej, a nieodnalezionej zwierzyny”.

Ranne zwierzęta nazywane są przez myśliwych „postrzałkami”. Słowo to dotyczy zwierząt trafionych kulą, która rozszarpała ich ciało w takim miejscu, że nie spowodowało to ich nagłej śmierci. Zranione śrutem ptaki, na przykład ze strzaskanym skrzydłem, myśliwi nazywają „ptakami zbarczonymi”. Raną może być odstrzelona noga przednia lub tylna, przestrzelona wątroba, jelita, żuchwa z językiem, strzał w nerki, pośladki, dół klatki piersiowej. Ranienie zwierzęcia przez myśliwego jest pospolitym zjawiskiem, tak częstym, że stanowi oddzielny przedmiot szkolenia na kursach dla przyszłych myśliwych. Zapoznają się na nim z reakcją zwierzęcia trafionego kulą – zwierzę zachowuje się inaczej po trafieniu w serce, a inaczej, gdy kula złamie mu tylną nogę, przeszyje wątrobę albo nerki itd.

Skąd biorą się w lesie ranne zwierzęta?

Przedstawiamy fakt z myśliwskiej codzienności: *„W ciągu dwóch dni pracy posokowce odnalazły 11 jeleni i dzików.”* Tyle rannych zwierząt odnaleziono. Sprawozdawca nie pisze, ile poranionych zwierząt nie odnaleziono - a z całą pewnością tak się zdarzyło. I to pomimo tego, że było tam zgrupowanie psów wyjątkowo wyspecjalizowanych w poszukiwaniu rannych zwierząt. Dlaczego tak się dzieje? Ponieważ odnalezienie zwierzęcia ranionego w mniej newralgiczne części ciała jest niesłychanie trudne! Ranny ptak, jeleń czy też dzik, sarna, muflon albo daniel zrobią wszystko, by uratować życie przed prześladowcami. Ścigający ludzie z bronią i psami, gdy zorientują się, że jest to pościg za lżej rannym zwierzęciem, wąż szansę, z doświadczenia wiedzą, że są niewielkie i... rezygnują. Często po prostu brakuje czasu, zimowy czy jesienny dzień jest krótki, „koledzy polują dalej, a ja biegam za niepewnym dzikiem”. Tak dobrze wyszkolone psy jak z powyższych cytatów nieczęsto pojawiają się w myśliwskiej szarej codzienności – a bez takiego psa po prostu nie da się skutecznie tropić. Poza tym polowanie to okazjonalne hobby, jest się na nim dzień-dwa, trzeba wracać do obowiązków, a las, z tym wszystkim co się tam narobiło – zostawić.

Nawet lekka rana spowoduje śmierć. Myśliwski pocisk jest tak skonstruowany, by „rozkwitać” i powodować możliwie rozległe obrażenia odłamkami ołowiu i falą uderzeniową. Do niesłychanie wręcz rzadkich przypadków należy, gdy na skórze ściągniętej z zastrzelonego ciała zwierzęcia, odnajduje się zagojoną bliznę po bardzo lekkim postrzale, czyli – z myśliwska nazywając – po tak zwanej „obcierce”. Osoby, które na skutek wypadku na polowaniu zostały postrzelone kulą lub śrutem, dobrze wiedzą, jak wielkimi środkami medycznymi i jak długą rekonwalescencją okupione jest względne wyzdrowienie. Bo całkowite, po postrzale myśliwską kulą – chyba nigdy. Dlatego też, gdy kula pokonała „granicę skóry” – śmierć zwierzęcia jest bliska bez względu na to, którą część ciała rozszarpała kula. Po przekroczeniu „granicy skóry” są porwane wnętrzności, połamane kości, krwotok i kalectwo, a w przypadku kuli myśliwskiej – zwykle śmierć. Pospolicie spotykane kości w lesie w czasie grzybobrania najczęściej pochodzą właśnie z tych postrzelonych a nieodnalezionych zwierząt. Zjawiska przyrodnicze skutecznie eliminują wszystkie zwierzęta nie będące w pełni sił.

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 9 w Art. 42aa

Rozszerzenie katalogu czynów zabronionych o zatajanie informacji o zranieniu i nieodnalezieniu zwierzyny

Proponowana zmiana:

W zmianie nr 34 projektu ustawy w art. 42aa dodaje się kolejne punkty nr 17 w brzmieniu:

Art. 42aa. Zabrania się:

„17) zatajania informacji o zranieniu i nieodnalezieniu zwierzyny poprzez brak odpowiedniego wpisu w książce ewidencji polowań”

7. Wprowadzenie zakazu dokarmiania zwierząt łownych;

Zmiana proponowana w Art. 1 Druku 1042, Zmiana nr 8 w Art. 13

Poprawka dotyczy wprowadzenia zakazu dokarmiania i nęcenia karmą zwierzyny łownej

Proponowane zmiany:

Skreśla się Art. 13 w jego dotychczasowym brzmieniu i nadaje nowe:

Dodaje się w Art. 13. ust. 1. w brzmieniu:

„1. Zabrania się dokarmiania i nęcenia karmą zwierzyny łownej.”

Dodaje się w Art. 13 ust. 2. w brzmieniu:

„2. Zakaz ten nie dotyczy soli wykładanej w lizawkach, które nie mogą być używane jako nęciska.”

Dodaje się w Art. 13 ust. 3. w brzmieniu:

„3. Wyjątek mogą stanowić jedynie sytuacje drastycznego niedoboru żeru naturalnego w zimie, które mogą znacząco zaważyć na trwałości populacji jednego lub większej ilości gatunków. Decyzję o określonym czasowo i przestrzennie wyjątku, do okresu trwającej zimy i obszaru wskazanej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, podjąć może minister właściwy do spraw środowiska, po uzgodnieniu z Państwową Radą Ochrony Przyrody i opinii właściwej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.”

Zmiana brzmienia Art. 13. 1) Ustawy Prawo łowieckie wymaga zmiany brzmienia § 2. 2 4) przepisów Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, w zakresie wprowadzenia zakazu dokarmiania dziko żyjących zwierząt łownych.

UZASADNIENIE

Rekomendacje EFSA (European Food Safety Authority), 2017: *European Food Safety Authority Scientific report on the epidemiological analyses of African swinefever in the Baltic States and Poland. EFSA Journal 2017;15 (11): 5068, 59 pp.: Depner Klaus, Gortazar Christian, Guberti Vittorio, Masiulis, Marius, More, Simon, Oļševskis, Edvīns Thulke, Hans-Hermann Viltrop, Arvo Woźniakowski, Grzegorz Cortiñas Abrahantes, José Gogin, Andrey Verdonck, Frank Dhollander, Sofie.*

Na podstawie przeglądu literatury ustalono, że populacje dzików w krajach UE będą rosły jeśli nie nastąpią zmiany w ich zarządzaniu polegające głównie na ograniczeniu dokarmiania.

Stanowisko Państwowej Rady Ochrony Przyrody ws. nowelizacji prawa łowieckiego:

“Należy zrezygnować z generalnego obowiązku dokarmiania zwierzyny przez dzierżawców i zarządców obwodów. Art. 13 powinien je dopuszczać wyłącznie w okresach występowania drastycznego niedostatku żeru naturalnego, gdy istnieje uzasadnione ryzyko wystąpienia znaczących szkód w uprawach rolnych i gospodarce leśnej. Z uwagi na ochronę rodzimej różnorodności biologicznej oraz zdrowia zwierząt karmy nie powinny stanowić obce gatunki roślin uprawnych, warzywa ani przetworzone produkty spożywcze. Ilość, skład oraz miejsca ewentualnego wykładania karmy powinny być ustalane w oparciu o wytyczne zawarte w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych. Opublikowane wyniki badań naukowych wskazują, że niekontrolowane tzw. zimowe dokarmianie dzikich zwierząt kopytnych przyczynia się do istotnego (często nadmiernego) wzrostu sukcesu rozrodczego i przeżywalności dokarmianych zwierząt. Badania wykazują też, że próby odciążania dzikich zwierząt kopytnych od upraw poprzez tworzenie pasów zaporowych i miejsc dokarmiania, jest także nieskuteczne. W sytuacji rosnącej liczebności populacji dzikich zwierząt kopytnych i szkód powodowanych przez te gatunki w uprawach rolnych, istnieje uzasadniona obawa, iż dalsze niekontrolowane dokarmianie będzie miało wręcz odwrotny skutek i pogłębi problemy oraz konflikty z rolnikami.”

Zakaz dokarmiania dzików jest już wprowadzony przepisami krajowymi i należy go rozszerzyć na cały obszar RP oraz na pozostałe gatunki dużych ssaków kopytnych z listy gatunków zwierząt łownych (sarnę, jelenia i daniela):

I) W Art. 5. Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 45 w ust. 1:

a) po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:

„3b) czasowo zakazać dokarmiania zwierząt łownych;”

II) Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

8) w art. 78 w pkt 4 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

4) dokarmiania dzików.

Zakaz taki, wskutek nadmiernego rozrostu populacji dzików, został wprowadzony w Niemczech dopiero w XXI wieku. Nadmierny rozrost populacji dzików został w tym kraju spowodowany trzema głównymi czynnikami:

1) Intensywnym dokarmianiem dzikich zwierząt, w tym przede wszystkim dużych ssaków kopytnych, a w szczególności dzików - w lasach i na polach, w miejscach stałego dokarmiania i na łąkach, na których masowo zabija się te zwierzęta;

2) Permanentnym zakłócaniem naturalnych mechanizmów rozrodczych u dzików skutkującym stałą tendencją do ich nienaturalnego, nadmiernego rozmnażania się wskutek presji łowieckiej - intensywnych odstrzałów, stymulujących mechanizmy rozrodcze samców i samic dzików.

3) Brakiem przepisów ograniczających lokalizowanie upraw kukurydzy w pobliżu obszarów naturalnego występowania dzików.

Przegląd przepisów prawa łowieckiego krajów związkowych Niemieckiej Republiki Federalnej w zakresie dokarmiania zwierząt.

30.01.2018

Bawaria, bawarskie prawo łowieckie, Art. 21, 25,41,43	Urząd Łowiecki może zezwolić na dokarmianie w okresach zagrożenia. Z dokarmiania wykluczone są jeleniowate.
Brandenburgia, prawo łowieckie §41	Dokarmianie poza okresami zagrożenia jest zabronione. Dokarmianie ptaków dozwolone.
Badenia-Wirtembergia, krajowe prawo łowieckie § 19	W okresie od 1,12 do 31.03 dokarmianie jest dozwolone. W okresie zagrożenia jest obowiązkowe. W przygotowaniu jest nowelizacja prawa zakazująca dokarmiania.
Hesja, krajowe prawo łowieckie § 30	Obszary przebywania zwierząt należy ukształtować tak, aby dokarmianie było zbędne. Urząd Łowiecki może zezwolić na dokarmianie naturalną karmą w okresie zagrożenia. Karma syntetyczna (pasza treściwa) jest zabroniona.
Meklemburgia-Przedpomorze, krajowe prawo łowieckie § 18	Urząd Łowiecki może zezwolić na dokarmianie w okresach zagrożenia.
Dolna Saksonia, dolnosaksońskie prawo łowieckie, § 32	Urząd Łowiecki może wprowadzić obowiązek dokarmiania w okresach zagrożenia. W okresie od 1.01. do 30.04 dokarmianie karmą naturalną jest dozwolone.

Nadrenia-Północna Westfalia, nadreńsko-północnowestfalskie prawo łowieckie, § 25	Urząd Łowiecki może wprowadzić obowiązek dokarmiania karmą naturalną w okresach zagrożenia, w okresie od 1.12. do 30.04..
Nadrenia-Palatynat, krajowe prawo łowieckie, § 25	Nie istnieje pojęcie zagrożenia, dokarmianie generalnie zabronione. Urząd Łowiecki może w drodze rozporządzenia przy szczególnie ciężkiej pogodzie i w czasie katastrof naturalnych zezwolić na dożywianie.
Kraj Sary, krajowe prawo łowieckie, § 25	j. w.
Saksonia, saksońskie prawo łowieckie, § 45	Obowiązek dokarmiania w okresach zagrożenia. W okresie od 1.04 do 31.10 – wyłącznie na podstawie zezwolenia Urzędu Łowieckiego.

Z uwagi na coraz częstsze występowanie w Polsce ognisk epidemii ASF i związane z tym zagrożenie epidemiologiczne dla całego obszaru kraju, niezbędne jest wprowadzenie do ustawy zakazu dokarmiania zwierzyny łownej, obejmującego również wykładanie karmy w jakiegokolwiek postaci na ńciskach.

Kilkadziesiąt lat doświadczeń oraz liczne publikacje naukowe potwierdzają, że sztuczne dokarmianie zwierzyny przez myśliwych nie spełnia założonego kiedyś celu, jakim było ograniczenie szkód rolnych, natomiast stwarza bardzo poważne problemy w zakresie epidemiologii. Jak wykazują dowody naukowe, wysokie koncentracje dużej liczby zwierząt wokół pańników, czy miejsc wykładania karmy skutkują zwiększonym ryzykiem infekcji i prowadzą do zwiększenia skali zapasożycenia wśród zwierząt (Putman, Staines, 2004). Dokarmianie dzikich zwierząt powoduje wzmożone rozprzestrzenianie się gruźlicy bydłowej (*Mycobacterium bovis*) wśród jeleniowatych (Miller i wsp. 2003). Publikacje naukowe wprost sugerują wprowadzenie zakazu dokarmiania zwierzyny. Ponieważ dokarmianie przyczynia się do rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych, jest ono wprost sprzeczne z ustawowym celem łowiectwa z art. 3 Ustawy Prawo łowieckie, tj. "uzyskiwanie możliwie wysokiej kondycji osobniczej zwierzyny".

Nie ma potwierdzenia w praktyce, ani w źródłach, że dokarmiania łowieckie zapobiega lub ograniczania szkody w uprawach leśnych, czy rolnych. Brak jest jednoznacznych dowodów, że dokarmianie ma jakikolwiek wpływ na zmniejszenie szkód w lasach naturalnych czy gospodarczych. Natomiast są potwierdzenia naukowe (Milner i wsp., 2014) i wyraźne dowody na to, że dokarmianie łowieckie powoduje rozmnażanie i wzrost populacji. Dokarmianie zwierzyny minimalizuje bowiem wpływ naturalnych czynników śmiertelności, jak niedobór pokarmu w zimie. Ten efekt dokarmiania jest w Polsce wysoce niepożądany w obliczu niekontrolowanego wzrostu populacji dzików.

Negatywny wpływ dokarmiania na ekosystem potwierdzony jest przez Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie (Selva i wsp. 2014). Wykazano, że wykładanie przez myśliwych karmy dla zwierząt narażało na zniszczenie znajdujące się w pobliżu łągi dwóch gatunków ptaków obecnie narażonych na wyginięcie, czyli cietrzewia i głuszca. W tej samej publikacji naukowcy PAN stwierdzają, że dokarmianie zwierząt w stanie wolnym odbywa się na olbrzymią skalę, a efekty tych działań i ich wpływ na środowisko pozostają w przeważającej mierze nieznanymi.

Brak jest jakichkolwiek naukowych dowodów na to, że dokarmianie jest pożyteczne z punktu widzenia ochrony przyrody.

Proponuje się rozważenie na zasadzie wyjątku dopuszczalność dokarmiania w formie „lizawek” zawierających minerały, jednak dopuszczenie takiego wyjątku powinno jednocześnie wiązać się z zakazem używania „lizawek” do ńcenia zwierzyny w miejsca odstrzału, jak praktykowane jest to obecnie.

Badania naukowe - przykład: Prof. Klaus Pohlmeier, dyrektor Instytutu Badań nad Zwierzętami Łownymi Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Hanowerze, który wraz ze swoim zespołem przeprowadził pięcioletnie badania nad dzikami, stwierdził m.in., że tuczenie dzików kukurydzą powoduje, iż na każdy jajnik lochy

przypada 6–7 komórek jajowych, zamiast normalnej liczby 4–5. Sprawia to, że potencjał rozrodczy takich loch jest znacznie większy. Wielkości te odpowiadają danym uzyskanym w Polsce, m.in. przez prof. Fruzińskiego: Wiele się zmieniło w rozrodczości dzików. Według cytowanych badań niemieckich, obecnie już 60% loszek w wieku poniżej roku zostaje pokryta i nosi w sobie średnio 4,3 zarodka. Więcej też loch niż kiedyś po utracie całego miotu grzeje się ponownie i w środku lata wydaje na świat kolejne młode. Tytułem uzupełnienia w Polsce obserwujemy ostatnio rosnący udział loszek warchlakowatych w rozrodzie w wieku 6, 7 miesięcy osiągają dojrzałość płciową” („Brac Łowiecka” 2003, nr 11). Ogólnie rzecz biorąc, na skutek dokarmiania: – obniżył się wiek dojrzałości do rozrodu wśród dzików; – zwiększyła się liczba młodych z jednej ciąży; – okres godowy dzików, który naturalnie wypada późną jesienią, rozciągnął się na prawie cały rok. Gdyby to ostatnie poważnie wziąć pod uwagę, to polowania na dziki zostałyby prawie sparaliżowane. Praktycznie przekłada się to na sytuację, w której legalne jest zabicie przelatka – loszki w wysoko zaawansowanej ciąży, nawet na dzień przed rozwiązaniem. Pęcherz płodowy z kilkoma martwymi, pasiastymi warchlakami odciąga się w krzaki.

Niezrozumiałe dla organizacji pozarządowych jest to, że pomimo dowiedzionego naukowo wpływu wysokiego udziału kukurydzy w uprawach i dokarmiania na wzrost populacji dzika nie podejmuje się znacznie prostszych, alternatywnych wobec odstrzału sposobów ograniczających populację tego gatunku, takich jak zaniechanie dokarmiania i zmniejszenie udziału kukurydzy w uprawach. Dziki nadal są intensywnie dokarmiane, a udział kukurydzy w produkcji rolnej naszego kraju od 2010 r wzrósł dwukrotnie.

8. Wprowadzenie zakazu stosowania amunicji z ołowiu;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 32 w Art. 42

Poprawka dotyczy wprowadzenia zakazu używania amunicji wykonanej z ołowiu

Proponowane zmiany:

1) W zmianie 32 projektu ustawy w art. 42 wprowadza się ust. 12 o brzmieniu:

„12. Do wykonywania polowania nie używa się amunicji wykonanej z ołowiu.”

Po Art. 9 projektu ustawy dodaje się Art. 10 w poniższym brzmieniu, a dotychczasowy Art. 10 zmienia numerację na 11:

Art. 10. ust. 1.: „1. Art. 1 pkt. 32 w zakresie art. 42 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

2. Do dnia 31 grudnia 2019 r. dopuszcza się używanie amunicji ołowianej do wykonywania polowania poza obszarami bagien, torfowisk oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych.”

Wprowadzenie tego zakazu jest sprawą najpilniejszej wagi z uwagi na toksyczność amunicji ołowianej oraz obecny brak jakiejkolwiek kontroli nad jej sprzedażą i użyciem. Ołów wprowadzany do środowiska w postaci amunicji myśliwskiej wykazuje negatywne oddziaływanie na ludzi, populacje zwierząt zarówno gospodarczych, jak i żyjących w stanie wolnym, zanieczyszcza wody, w tym stawy hodowlane oraz gleby użytkowane rolniczo. Z punktu widzenia toksykologii, ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem zakaz ten jest ewidentnie uzasadniony. Co roku w Polsce wg źródeł naukowych wystrzeliwuje się w postaci amunicji myśliwskiej od 500 ton do 640 ton ołowiu (Thomas V.G., Guitart, R. 2010).

Polska jest obecnie jednym z trzech ostatnich krajów w Unii Europejskiej, które nie posiadają jakichkolwiek regulacji, czy ograniczeń w zakresie użycia amunicji myśliwskiej wykonanej z ołowiu.

Stopniowy program odchodzenia od amunicji ołowianej na rzecz tzw. „green bullet” realizowany jest nawet przez Armię Stanów Zjednoczonych od roku 2009. Skoro największe i najnowocześniejsze siły zbrojne na świecie uznają za równie skuteczne pociski wykonane z alternatywnych wobec ołowiu materiałów, należy założyć, że będzie to zmiana bez uszczerbku dla celności i efektywności strzałów polskich myśliwych.

W dniu 22 marca 2013 r. grupa 30 naukowców z Europy i Kanady zajmujących się m.in. toksykologią (w tym naukowcy z Polski) podpisała oświadczenie Health Risks from Lead-Based Ammunition in the Environment, w którym po szczegółowej analizie wpływu tego metalu ciężkiego na człowieka i środowisko przyrodnicze, wezwano do całkowitego wycofania amunicji ołowianej na rzecz innych nie toksycznych materiałów (WHHRLBA 2013).

Zatrucie ołowiem z amunicji myśliwskiej u ludzi:

Wyniki badań przeprowadzonych w roku 2009 pokazują, że około 86% tusz jeleni zabitych podczas polowania pociskami typu Breneka miało w sobie fragmenty ołowiu, z których większość jest niemożliwa do wypreparowania w procesie obróbki mięsa (Neumann 2008). Drobin ołowiu pozostają w dziczyźnie i mogą stanowić zagrożenie dla konsumentów. (Cornatzer 2009) (Neumann 2009) (Hunt 2009)(Whaley 2008) (National Park Service 2014).

Nawet bardzo niskie dawki ołowiu powodują u dzieci zaburzenia procesu uczenia się, a u dorosłych mogą zwiększać zachorowalność na chorobę Alzheimera i ryzyko śmierci z powodu udaru lub zawału serca. Ołów zaburza także widzenie i motorykę, proces wzrostu, powoduje uszkodzenia organów wewnętrznych, utratę słuchu i wpływa na płodność. (American Bird Conservancy 2008). W latach 2013-2015 ukazały się przełomowe wyniki badań naukowych potwierdzające bez wątpliwości bezpośrednie zagrożenie zatruciem ołowiem dla osób spożywających dziczyznę. W badaniach brytyjskich zajmowano się wpływem ołowiu z ptaków upolowanych ołowianą amunicją śrutową na zdrowie osób dorosłych i dzieci. Wnioski z ich badań pokazują, iż nawet zjedanie mniej, niż średnio jednego posiłku z upolowanych dzikich ptaków w tygodniu może obniżać iloraz inteligencji (IQ) u dzieci o jeden punkt (Green & Pain 2012). Z kolei w badaniach szwedzkich potwierdzono, iż zwiększone spożycie dziczyzny może być przyczyną podwyższonego poziomu ołowiu we krwi (Bjeremo i wsp. 2013), a szwedzka Agencja ds. Żywności wydała ostatnio zalecenia dotyczące maksymalnych norm spożycia dziczyzny w obawie o zdrowie konsumentów (National Food Agency 2012).

Zatrucie ołowiem u ptaków wodnych:

Śrut ołowiany bywa często mylony z pożywieniem lub tzw. gastrolitami pomagającymi dzikim ptakom w

trawieniu i rozdrabnianiu pokarmu w żołądkach mięśniowych tzw. mielcach. Badania żołądków dzikich gęsi z rezerwatu Słońsk (obecnie Park Narodowy „Ujście Warty”) wykazały, że ptaki połykały śrut myśliwski, a u ok. 30% gęsi odnotowano niebezpiecznie wysoki poziom ołowiu w mózgowiu (Kalisieńska 2000). Łącznie ocenia się, że w Europie z powodu zatrucia ołowiem ginie każdej zimy około miliona ptaków rocznie (17 różnych gatunków), co stanowi ok. 8.7% populacji. (Mateo 2009).

Zatrucie ołowiem ptaków drapieżnych:

Ołowica stanowi również zagrożenie dla chronionych ptaków szponiastych, ponieważ to one często żywią się mniejszymi ptakami, w których ciałach znajdują się ołowiane śruciny. W ten sposób obecny w środowisku ołów przyczynia się do zwiększenia śmiertelności orłów i innych ptaków szponiastych (Komosa 2009) (Fisher 2005) (Pain 2005). Zespół naukowców z Akademii Rolniczej w Szczecinie w roku 2005 przebadał 11 martwych orłów bielików, potwierdzając, iż gatunek ten jest narażony na zatrucie ołowiem. W niektórych przypadkach stężenie ołowiu u bielików było bezpośrednią przyczyną śmierci (Kalisieńska 2006).

9. Wprowadzenie zakazu wykorzystywania żywych zwierząt w tresurze psów myśliwskich i ptaków łowczych;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 34 w Art. 42aa

Poprawka dotyczy wprowadzenia zakazu wykorzystywania żywych zwierząt w szkoleniu i sprawdzianach ptaków łowczych i psów myśliwskich

Proponowana zmiana:

W zmianie nr 34 projektu w art. 42aa otrzymuje dodaje się kolejny punkt w brzmieniu:

„zakaz płoszenia, chwytania, przetrzymywania, ranienia i zabijania zwierzyny; zakaz ten obejmuje między innymi sprawdziany pracy, konkursy, pokazy oraz szkolenia ptaków łowczych i psów myśliwskich z wykorzystaniem żywych zwierząt jako obiektów zachowań łowieckich ptaków łowczych i psów myśliwskich.”

UZASADNIENIE

Ustawa o ochronie zwierząt zabrania znęcania się nad zwierzętami (art. 6 ust 2 u.o.z.). Naruszenie tego przepisu stanowi przestępstwo zagrożone surową karą m.in. pozbawienia wolności do lat 2, a w przypadku rażącego okrucieństwa nawet do lat 3 (art. 35 u.o.z.). W art. 6 ust. 2a ustawodawca precyzuje, iż „przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć zadawanie albo świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień”. Wśród katalogu czynów stypizowanych jako znęcanie się ustawodawca wymienia m.in.

„straszenie lub drażnienie zwierząt” (art. 6 ust. 2a pkt 9) u.o.z.).

Nie ulega żadnej wątpliwości, że wykorzystywanie żyjącego, zdolnego do odczuwania bólu i cierpienia, zwierzęcia w charakterze pomocy szkoleniowej (żywej przynęty / ofiary) w szkoleniu, konkursach, pokazach i sprawdzianach pracy psów myśliwskich, wiąże się ze świadomym zadawaniem mu bólu i cierpienia. Dotyczy to nie tylko odczuwania przez to zwierzę bólu fizycznego, gdy zostanie ono zranione lub uśmiercone przez szkolonego w ten sposób psa, lecz także sytuacji, gdy do zranienia wprawdzie nie dochodzi, ale już sama symulacja wystawiania, pogoni za ofiarą i jej dochodzenia, stanowiąca podstawę szkolenia ptaków łowczych i psów myśliwskich, wywołuje u zwierzęcia „odgrywającego” w tej inscenizacji rolę ofiary, cierpienie psychiczne z powodu wysokiego stopnia stresu.

Ustawa o ochronie zwierząt obejmuje zakresem humanitarnej ochrony wszystkie zwierzęta kręgowie (z wyłączeniem zwierząt wykorzystywanych w doświadczeniach naukowych), a zatem zarówno te dziko żyjące, jak i udomowione. Konsekwentnie zatem należy w ustawie Prawo łowieckie wprowadzić zakaz stosowania praktyk, które bezsprzecznie wyczerpują znamiona czynów uznanych przez Ustawodawcę za przestępstwo znęcania się nad zwierzęciem. Ani cele gospodarcze ani tym bardziej rekreacyjne myślistwa nie uzasadniają uczynienia wyjątku polegającego na zadawaniu zwierzęciu-ofierze cierpienia i bólu w celach szkolenia, sprawdzianów pracy lub pokazów umiejętności ptaków łowczych lub psów myśliwskich.

10. Wprowadzenie zakazu polowań zbiorowych.

Zmiana proponowana Druku 1042 poprzez dodanie nowego Art. 12

Poprawka dotyczy wprowadzenia zakazu się wykonywania polowań zbiorowych

Dodaje się nowy Art. 12 w brzmieniu:

„Art. 12. Zakazuje się wykonywania polowań zbiorowych”.

UZASADNIENIE

Polowania zbiorowe w sposób szczególnie intensywny oddziałują negatywnie na całe ekosystemy oraz na poszczególne siedliska. Oddziaływanie to jest nielimitowane, niewybiórcze i tylko w niewielkim stopniu kontrolowane. Niepokojone i płoszone są nie tylko zwierzęta gatunków łownych, ale także zwierzęta objęte ochroną gatunkową, w tym zwierzęta gatunków rzadkich i zagrożonych. Polowania zbiorowe są nieracjonalne, nieefektywne i w poważny sposób zakłócają równowagę całej przyrody ożywionej na dużych obszarach.

Podczas polowań zbiorowych zwierzęta różnych gatunków znajdujące się na obszarze objętym naganką są w sposób niewybiórczy płoszone przez grupę naganiaczy i sforę psów. Pole naganki często obejmuje w celowany sposób właśnie ostoje zwierzyny rozrzucone na dużych obszarach lasu, pól czy dziennych siedlisk oraz miejsc żerowania i odpoczynku. W okresie jesienno-zimowym zwierzęta po całonocnym żerowaniu w ostojach dziennych (rozumianych jako miejsca dziennego odpoczynku zwierzyny) znajdują bezpieczne ukrycie i odpoczynek. Wieczorem podnoszą się z ostoi i przemieszczają w poszukiwaniu pożywienia. Tak

dzieje się do czasu, gdy rozpoczyna się zbiorowe polowanie. Podczas polowania zbiorowego grupa myśliwych, naganiaczy i psów przemieszcza się pojazdami od ostoi do ostoi. W trakcie naganki zwierzyna jest gryziona i rozganiana przez psy, strzela się do niej w ruchu, lub częściej - wręcz w pełnym biegu.

W czasie zbiorowych polowań wyjątkowo wzrasta ilość rannych, postrzelonych zwierząt.

Duży obszar lasu, pola czy siedlisk ptasich po polowaniu zbiorowym jest przez dłuższy czas jak wymarły. Panuje w nim cisza i bezruch, w śniegu tygodniami nie widać śladów. Skrajny niepokój, związany z zagrożeniem życia, wprowadzony jest w całą przyrodę ożywioną mającą siedliska na obszarze dotkniętym przez polowanie zbiorowe. Rozbijane są stada rodzinne, zakłócony jest zimowy behawior wszystkich zwierząt, zakłócony jest u zwierząt także bilans energetyczny. Dotyczy to zwierząt nie tylko z obszaru objętego polowaniem, lecz również z obszarów przylegających do terenu opolowywanego. Przyczyną tego są roznoszące się szeroko odgłosy strzelaniny, ujadanie psów, krzyki nagonki, oraz ściganie i dobijanie kolejnymi strzałami zwierząt poranionych przez myśliwych oraz przemieszczanie dużej grupy ludzi i psów. Polowania zbiorowe mają negatywny wpływ na naprawę duże obszary. Zjawisko to dotyka wszystkich gatunków bytujących na tym obszarze, oczywiście także objętych ochroną gatunkową.

Rozpatrując polowania zbiorowe w kontekście ich zgodności z ustawą Prawo łowieckie, należałoby stwierdzić, że nie spełniają one definicji łowiectwa wyrażonej w art. 1. Nie są one bowiem elementem ochrony środowiska przyrodniczego. Nie stanowią także gospodarowania zasobami, który byłby zgodny z zasadami racjonalnej gospodarki. Wbrew zdaniu z art. 1 w którym wspomina się o „...zasadach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej.”, polowania zbiorowe nie mają nic wspólnego z taką gospodarką, są nieracjonalne, nieefektywne i w poważny sposób zakłócają równowagę całej przyrody ożywionej na dużych obszarach.

Polowania zbiorowe są także sprzeczne z trzema spośród czterech celów łowiectwa zdefiniowanych w art. 3 u.p.ł. W warunkach polowania zbiorowego nie ma żadnej możliwości oceny „kondycji osobniczej”(art. 3 pkt 3), czy działań dla „ochrony środowiska przyrodniczego”(art.1), postępowania w imię „zasad ekologii”(art.1), czy na rzecz „poprawy warunków bytowania zwierzyny” (art.3 pkt.2). W żaden sposób nie można mówić o „zachowaniu równowagi środowiska przyrodniczego” (art.3 pkt 3) – jest dokładnie odwrotnie: równowaga jest gwałtownie demolowana. Nie można mówić o „krzewienia etyki i kultury łowieckiej” (art.3 pkt 4) – polowania zbiorowe są nieetyczne, są wręcz zaprzeczeniem zasad Etyki łowieckiej. Polowania zbiorowe są zaprzeczeniem „ochrony, zachowania różnorodności” (art.3 pkt 1), mają znaczący wpływ na gatunki spoza listy zwierząt łownych, gatunki objęte ochroną gatunkową.

Z uwagi na to, że wprowadzenie powyższego przepisu powoduje konieczność jednoczesnego wprowadzenia szeregu zmian w projekcie ustawy potrzebne jest wsparcie legislatorów do szczegółowego dopracowania brzmienia tych zmian.

PONADTO:

Zmiana proponowana w Art. 1 Druku 1042, Zmiana nr 43 w Art. 42aa do art. 52 ustawy zmienianej

Rozszerzenie katalogu czynów zabronionych objętych sankcjami

Proponowana zmiana:

W zmianie nr 43 projektu ustawy w art. 52 dodaje się kolejne punkty w brzmieniu:

- „zataja informacje o zranieniu i nieodnalezieniu zwierzyny poprzez brak odpowiedniego wpisu w książce ewidencji polowań”

- „wykonuje polowanie w obecności lub przy udziale dzieci do 16 roku życia.”

Poprawki naprawiające system szacowania szkód w uprawach rolnych i wypłaty odszkodowań

1. Wyznaczenie lidera procesu szacowania szkód;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 2 w Art. 8a.

Poprawka dotyczy określenia odpowiedzialności za wypłatę odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach rolnych w przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego

11) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do wynagradzania szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny;
- 2) przy wykonywaniu polowania.

2. Szacowania szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonuje zespół składający się z:

1) przedstawiciela gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody, sporządzającego Protokół, zwanego dalej „organem gminy”, którym jest:”

UZASADNIENIE

Bardzo ważne jest ustawowe określenie neutralnego lidera procesu szacowania szkód w uprawach rolnych, który będzie sporządzał protokół, gdyż brak takiego zapisu prowadzi do konfliktów i potencjalnych nadużyć. Wobec sprzeczności interesów dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego wypłacającego odszkodowanie oraz rolnika wnioskującego o odszkodowanie, takim neutralnym liderem jest przedstawiciel gminy. Dlatego należy Art. 46., ust. 2. pkt. 1. uzupełnić o wskazanie, że to przedstawiciel gminy sporządza protokół. Bez tej

zmiany punkt ten mógłby stać się ogniskiem zapalnym w sporach. Sporządzający Protokół udostępnia go we właściwych miejscach Stronom procesu do naniesienia ich własnych uwag.

2. Wprowadzenie obowiązku pełnej wypłaty odszkodowań;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 2 w Art. 8a.

Poprawka dotyczy określenia odpowiedzialności za wypłatę odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach rolnych w przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego

11) art. 46. 1. otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do pełnego wynagradzania szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny;
- 2) przy wykonywaniu polowania.

UZASADNIENIE

Według istniejącego zapisu odpowiedzialność ma charakter absolutny, nie jest jednak jasne czy ta odpowiedzialność ma charakter pełny. Zapis pozostawia bowiem pole do różnych interpretacji. Istnieją liczne przypadki arbitralnych częściowych wypłat wycenionych szkód oraz wyroki sądów, przy których dzierżawca obwodu łowieckiego skutecznie zakwestionował w istniejącym ustawowym zapisie obowiązek pełnej wypłaty odszkodowania. Należy zdefiniować przy tym czym jest „pełne” wynagrodzenie, tak aby było oczywiste, że nie wyklucza ono ewentualnej warunkowości odszkodowań, np. w przypadku nie podjęcia przez rolnika obowiązkowych środków zaradczych dla zmniejszenia podatności gruntów rolnych na szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną, gdyby takie obowiązki zostały narzucone przez legislatora w pewnych sytuacjach.

3. Określenie odpowiedzialności za szkody w przypadku nie ustalenia rocznych planów łowieckich;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 2 w Art. 8a.

Poprawka dotyczy określenia odpowiedzialności za wypłatę odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach rolnych w przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego

11) art. 46. 1. otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do pełnego wynagradzania szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny;
- 2) przy wykonywaniu polowania.

UZASADNIENIE

Według istniejącego zapisu odpowiedzialność ma charakter absolutny, nie jest jednak jasne czy ta odpowiedzialność ma charakter pełny. Zapis pozostawia bowiem pole do różnych interpretacji. Istnieją liczne przypadki arbitralnych częściowych wypłat wycenionych szkód oraz wyroki sądów, przy których dzierżawca obwodu łowieckiego skutecznie zakwestionował w istniejącym ustawowym zapisie obowiązek pełnej wypłaty odszkodowania. Należy zdefiniować przy tym czym jest „pełne” wynagrodzenie, tak aby było oczywiste, że nie wyklucza ono ewentualnej warunkowości odszkodowań, np. w przypadku nie podjęcia przez rolnika obowiązkowych środków zaradczych dla zmniejszenia podatności gruntów rolnych na szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną, gdyby takie obowiązki zostały narzucone przez legislatora w pewnych sytuacjach.

5. Korekta procedury szacowania: doprecyzowanie - nr działki i przeznaczenie uprawy; określenie „bezwłoczności” przy sporządzaniu Protokołu;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 11 w Art. 46.

1.

Poprawka dotyczy doprecyzowania zakresu Wniosku o szacowanie szkód o wskazanie nr działki oraz przeznaczenie uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego

11) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do pełnego wynagradzania szkód wyrządzonych:

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę, adres miejsca zamieszkania albo adres i siedzibę oraz numer telefonu właściciela albo posiadacza gruntów rolnych;**
- 2) wskazanie miejsca wystąpienia szkody poprzez wskazanie nr ewidencyjnego działki;**
- 3) wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego i ich przeznaczenie.**

UZASADNIENIE

„Miejsce wystąpienia szkody” jest określeniem mało precyzyjnym, dlatego proponujemy dodać obowiązek wskazania numeru ewidencyjnego działki, jako jednoznacznego określenia miejsca.

Wskazanie rodzaju uprawy lub płodu rolnego jest informacją niewystarczającą dla wiarygodnego oszacowania wartości pieniężnej szkód, gdyż przeznaczenie uprawy lub płodu rolnego wpływa na sposób wysiewu (inna jest norma wysiewu, obsada na m²) jak i na cenę rynkową samego płodu rolnego. Dlatego informacja o przeznaczeniu uprawy lub płodu rolnego jest w wielu wypadkach informacją konieczną dla sprawiedliwego oszacowania wartości poniesionych przez rolnika strat.

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 14 w Art. 46c. ust. 3.

Poprawka dotyczy obowiązku weryfikacji przeznaczenia uprawy w czasie oględzin

14) po art. 46b dodaje się art. 46c–46f w brzmieniu:

„Art. 46c. 1. Podczas szacowania ostatecznego ustala się:

- 1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;
- 2) rodzaj uprawy lub płodu rolnego;
- 3) ***stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego oraz ich przeznaczenie.***

UZASADNIENIE

Wskazanie rodzaju uprawy lub płodu rolnego jest informacją niewystarczającą dla wiarygodnego oszacowania wartości pieniężnej szkód, gdyż przeznaczenie uprawy lub płodu rolnego wpływa na sposób wysiewu (inna jest norma wysiewu, obsada na m²) jak i na cenę rynkową samego płodu rolnego. Dlatego informacja o przeznaczeniu uprawy lub płodu rolnego jest w wielu wypadkach informacją konieczną dla sprawiedliwego oszacowania wartości poniesionych przez rolnika strat.

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 12 w Art. 46a. ust. 2.

Poprawka dotyczy obowiązku weryfikacji przeznaczenia uprawy w czasie oględzin

12) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„**Art. 46a. 1. Podczas oględzin ustala się:**

- 1) ***gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;***
- 2) ***rodzaj, stan, jakość i przeznaczenie uprawy***

UZASADNIENIE

Wskazanie rodzaju uprawy lub płodu rolnego jest informacją niewystarczającą dla wiarygodnego oszacowania wartości pieniężnej szkód, gdyż przeznaczenie uprawy lub płodu rolnego wpływa na sposób wysiewu (inna jest norma wysiewu, obsada na m²) jak i na cenę rynkową samego płodu rolnego. Dlatego informacja o przeznaczeniu uprawy lub płodu rolnego jest w wielu wypadkach informacją konieczną dla sprawiedliwego oszacowania wartości poniesionych przez rolnika strat.

6. Skrócenie do 3 dni terminu szacowania ostatecznego;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 14 w Art. 46d. ust. 1 i ust. 3.

Poprawka dotyczy skrócenia do 3 dni terminu szacowania ostatecznego

14) po art. 46b dodaje się art. 46c–46f w brzmieniu:

Art. 46d. 1. otrzymuje nowe brzmienie:

Art. 46d. 1. „W przypadku wniesienia zastrzeżeń, o których mowa w art. 46a ust. 5 lub art. 46c ust. 6, wnoszącemu zastrzeżenia, **w terminie 3 dni** od dnia podpisania protokołu, przysługuje odwołanie do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

2. W celu rozpatrzenia odwołania nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe dokonuje odpowiednio oględzin lub szacowania ostatecznego. Oględzin lub szacowania ostatecznego dokonuje nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkód lub jego przedstawiciel.

3. Oględzin lub szacowania ostatecznego, o których mowa w ust. 2, dokonuje się niezwłocznie, nie później niż **w terminie 3 dni** od dnia otrzymania odwołania, o którym mowa ust. 1.”

UZASADNIENIE

Poprawka skraca w art. 46d, z 7 do 3 dni, zarówno termin wniesienia odwołania do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe z powodu zastrzeżeń do protokołu wyceniającego szkody, jak i termin dokonania oględzin przez nadleśniczego w wyniku otrzymania takiego odwołania.

W proponowanym do tej pory art. 46d. 1 na wniesienie zastrzeżeń do protokołu proponowano termin 7 dni. O ile ani dzierżawcy ani nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe nie zależy na szybkim procedowaniu sprawy, o tyle dla rolnika ten termin jest zdecydowanie zbyt długi, gdyż każdy dzień oczekiwania potencjalnie przekłada się na wielkość plonów końcowych. Gdy weźmiemy za przykład szkody na zasiewie kukurydzy, w którym dziki wyjadły korzonki wkrótce po zasianiu, widzimy, że rolnikowi zależy aby jak najszybciej uzupełnić braki lub przesiać ponownie uprawę, gdyż od tego będą zależały plony końcowe jakie uzyska.

W proponowanym do tej pory art. 46d. 3 na dokonanie oględzin z ramienia nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe również proponowano termin 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Jest również termin zbyt długi z perspektywy rolnika, z tych samych powodów co powyżej. W okresie zwiększonej ilości otrzymywanych odwołań, nadleśniczy ma możliwość zlecenia oględzin podmiotom zewnętrznym, podczas gdy rolnik nie ma żadnego rozwiązania, aby zwiększyć plony mimo opóźnienia ponownych zasiewów.

7. Wyznaczenie najpóźniejszego możliwego terminu szacowania ostatecznego;

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 14 w Art. 46c. ust. 2.

Poprawka dotyczy zmiany najpóźniejszego możliwego terminu szacowania ostatecznego

14) po art. 46b dodaje się art. 46c–46f w brzmieniu:

Art. 46c 2. otrzymuje nowe brzmienie:

„Art. 46c 2. Szacowania ostatecznego dokonuje się najpóźniej w dzień sprzętu uszkodzonej uprawy, a w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 7, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 46 ust. 3.”

UZASADNIENIE

Powinna istnieć także możliwość dodatkowego szacowania w dzień zbioru. Zapis wyklucza bowiem bardzo obiektywne metody szacowania ubytków w plonach takich jak metoda bezpośredniej różnicy w plonie, stosowana głównie dla roślin oleistych, czy też szacowanie podczas zbioru z kombajnu, bardzo skuteczne np. w przypadku kukurydzy.

8. Skrócenie terminu na wydanie przez nadleśnictwo decyzji o wysokości odszkodowania;

oraz

9. Wydłużenia czasu na wnoszenie do sądu roszczeń do 3 lat, zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego.

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 14 w Art. 46d. ust. 2 i ust. 4.

Poprawka nr 1 (nowe brzmienie Art. 46e pkt. 2) dotyczy skrócenia do 7 dni czasu na wydanie decyzji o wysokości odszkodowania przez Nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód

Poprawka nr 2 (nowe brzmienie Art. 46e pkt 4) dotyczy zmiany terminu na wniesienie przez strony roszczeń do sądu na zgodny z Kodeksem postępowania cywilnego

14) po art. 46b dodaje się art. 46c–46f w brzmieniu:

Art. 46e. 1. otrzymuje nowe brzmienie:

Art. 46e. 1. Nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkód ustala wysokość odszkodowania, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w protokołach, o których mowa w art. 46a ust. 4, art. 46c ust. 5 i art. 46d ust. 8. Opinia przedstawiciela izby rolniczej, o której mowa w art. 46d ust. 9, nie jest wiążąca.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, wydawana jest **w terminie 7 dni** od dnia otrzymania protokołów, o których mowa w ust. 1, i jest ostateczna.

3. Wypłata odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, następuje ze środków dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 1.

4. Właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, a także dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z decyzji, o której mowa w ust. 1, może, **w terminie zgodnym z Kodeksem postępowania cywilnego (Dz.U. 1964 nr 43 poz. 296)**, od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

UZASADNIENIE POPRAWKI 1

Poprawka skraca w art. 46e 2. termin wydania decyzji ostatecznej przez nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe z 14 do 7 dni od momentu otrzymania protokołów z oględzin początkowych, oszacowania ostatecznego i oględzin nadleśnictwa dokonanych w skutek odwołania. Biorąc pod uwagę, że rolnik ponosi często duże wydatki związane np. z ponownym zasiewem lub usunięciem szkód, a od tego zależą pozyskane plony, co wiąże się ogólnie z zapewnieniem suwerenności żywnościowej kraju, należy eliminować wszelkie zbędne opóźnienia pozyskania wypłat odszkodowań przez rolników. Dlatego proponujemy skrócenie terminu wydania decyzji przez nadleśnictwo z 14 do 7 dni.

UZASADNIENIE POPRAWKI 2

Proponowany zapis w art. 46e. 4. ograniczający prawo stron do wniesienia powództwa sądowego do miesiąca jest niezgodny z Kodeksem Postępowania Cywilnego, który przewiduje na roszczenia cywilne okres 3 lat. Istnieje ryzyko, że pozostawienie takiego zapisu spowoduje niezamierzony skutek, że nastąpi wzrost powództw sądowych (co jeszcze bardziej utrudni pracę już przeciążonych sądów). Strona niezadowolona z decyzji nadleśnictwa i uważająca się za poszkodowaną może bezzwłocznie kierować sprawę do sądu, nie dając sobie czasu na refleksję, którego legislator jej odmówił.

Ponadto poprawka dotycząca niezwłoczności w sporządzeniu protokołu szacowania:

Zmiana proponowana w Art. 1 Sprawozdania z dnia 24 stycznia do Druku 1042, Zmiana nr 12 w Art. 46a. ust. 2.

Poprawka dotyczy obowiązku weryfikacji przeznaczenia uprawy w czasie oględzin

12) po art. 46 dodaje się art. 46a w nowym brzmieniu:

„Art. 46a. 4. ***Po zakończeniu oględzin niezwłocznie, ale nie dłużej niż w ciągu 24 godzin, sporządza***

się protokół, który zawiera w szczególności następujące dane i informacje”

UZASADNIENIE

Dotychczas nie precyzowano kiedy powinien być sporządzony protokół z dokonanych oględzin. Zasadniczo protokół powinien być sporządzony bezpośrednio po dokonaniu oględzin. Jednakże mogą zdarzać się przypadki, gdy bezpośrednie sporządzenie protokołu nie będzie możliwe z przyczyn obiektywnych. Wówczas zbyt długi upływ czasu od momentu oględzin do momentu sporządzenia protokołu może być źródłem dodatkowych utrudnień w procedurze (utrata informacji, narosłego konfliktu, nowych szkód itp.). Dlatego należy precyzyjnie ograniczyć czasowo moment sporządzenia protokołu.